

Misli

Thoughts

Print post publication number
100004295

MAJ-JUNIJ 2021
ŠTEVILKA – NUMBER 3
LETO – YEAR 70

70

Misli maj-junij 2021

Vsebina

- 3 Spoštovani in dragi rojaki
- 6 Izpod Triglava
- 12 Slovenian Mission Sydney
- 19 Profesor Zlatko Skrbiš
- 20 Vaši darovi
- 21 Polovinke
- 25 Ti, noseča upanje za nas
- 26 Slovenian Mission Adelaide
- 28 Slovenian Mission Melbourne
- 34 Anita Pleško – stoletnica
- 38 Bilo je nekoč
- 44 Praznovanje 30-letnice slovenske samostojnosti v Melbournu
- 46 Iz Kraljčine dežele – Queensland
- 49 Nekaj slovenskega – frtalja ali »cvrča«
- 52 Samostojna Slovenija po tridesetih letih
- 54 Razmišljanja Cilke Žagar
- 57 Pozdravljeni, bralci revije Misli
- 58 Triglav Mounties Group
- 62 Živalske zgode in nezgode
- 64 Ivan Cankar, Domovini
- 65 Butalci

Gospod naj bo pred teboj,
da ti bo kazal pravo pot.
Gospod naj bo ob tebi,
da te bo vzel v naročje
in te varoval vseh nevarnosti.

Gospod naj bo za teboj,
da te obvaruje zahrbtnosti
hudobnih ljudi.

Gospod naj bo ob tebi,
da te ujame, če padeš,
in te reši iz zanke.

Gospod naj bo v tebi,
da te tolaži, ko boš žalosten.

Gospod naj bo okrog tebe,
da te bo branil,
če te kdo napade.

Gospod naj bo nad teboj,
da te blagoslovi.

Neznani avtor

Spoštovani in dragi rojaki!

Januarja 1991 je takratni urednik *Misli* p. Bazilij A. Valentin zapisal: »Ko sem z marcem leta 1972 sprejel iz rok na smrt bolnega očeta Bernarda Ambrožiča uredništvo *Misli*, je bilo na platnicah revije natiskano: Leto XXI. Enaindvajseti letnik torej. In ta številka se mi je zdela že kar visoka. Štiri leta kasneje sem urejal letnik srebrnega jubileja in naša revija je bila tudi v mojih mislih res že v srebru: kakor nekdo srednjih let in že osivelih las, četudi še ne starček, ki ga čaka samo še grob. Sam ne vem, kdaj sem *Misli* pripeljal do štiridesetletnice – desetletje do zlatega jubileja, ko bodo res že stare. Potrebovale bodo mladega urednika, kajti takrat bom starček brez moči tudi jaz, še verjetneje pa me bo že krila avstralska gruda. A da bo tudi takrat še dovolj slovenskih bralcev, o tem ne dvomim, saj je dosti današnjih naročnikov in bralcev precej mlajših od mene. Kam me zanaša – desetletje naprej! Trenutno je važna sedanost in štiridesetletnica, ki je res ne bomo slovesno praznovali, brez spomina pa le ne sme mimo nas. Saj je tudi štirideset let lepa doba za sleherno revijo, za izseljensko, ob vseh izrednih okoliščinah in težavah, pa še posebej omembe vredna.

... Finančna skrb, ko se vse samo draži in tudi poštnina raste kot za stavo, pri *Mislih* ostaja sladko dejstvo, da večina naročnikov skromni naročnini dodaja dar v sklad, ki v mnogih primerih presega naročnino. Prav ti darovi pokrijejo velik del stroškov – sama naročnina bi ne bila dovolj. Tako *Misli* od vsega začetka in prav do danes žive v glavnem iz darov zvestih naročnikov. S tem pa so v pravem pomenu besede – last naročnikov-dobrotnikov. Brez teh bi bilo življenje *Misli* že zdavnaj končano. Vsem tem naj se ob pričetku štiridesetega letnika iz srca zahvalim z iskreno prošnjo, naj skrb za življenje *Misli* tudi v bodoče. Vsekakor je lepo narodno delo podpirati izseljenski slovenski tisk. Ko bo ta zamrl med nami, bo to žalosten znak, da se slovenstvo na peti celini bliža svojemu koncu. Dalje moja topla zahvala vsem sodelavcem, člankarjem, poročevalcem, ki me zalagajo z novicami o živih in umrlih Slovencih širne Avstralije, o novih važnih dogodkih po naši naselbinah, ali pa starih, a vrednih spomina. ... Vsem naj dobri Bog povrne, saj *Misli* jim ne morejo.

Misli Thoughts – Božje in človeške – Misli Thoughts

Religious and Cultural Bi-Monthly Magazine in Slovenian language. Informativna dvomesečna revija za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljena (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Glavni urednik in upravnik (Editor and Manager):** p. Simon Peter Berlec OFM, Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | **Tehnični urednik (Production Editor) in računalniška postavitev:** p. David Šrumpf OFM, Kew | **Naročnina, darovi in naslovi:** Angelca Veedetz | **Stalni sodelavci:** p. David Šrumpf OFM, p. Darko Žnidaršič OFM, Florjan Auser, Mirko Cuderman, Tone Gorjup, Martha Magajna, Cilka Žagar, Katarina Mahnič | **Skupina prostovoljcev v Kew** pripravi *Misli* za na pošto. | **Naslov (Address):** MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101 | **Tel.: 03 9853 7787** | **E-mail:** slomission.misli@gmail.com | **Naročnina za 2021** je 60 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije (letalsko) 120 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej; ne pozabite napisati svojega imena in priimka. **Bančni račun pri Commonwealth Bank v Kew, BSB:** 06 3142. Številka računa: 0090 1561 | **Poverjenišтво** za MISLI imajo slovenski misijoni v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo. Za objavljene članke odgovarja avtor |

Tisk (Printing): Distinction Press, Simon Kovacic, Melbourne.

Misli na spletu: Florjan Auser <https://www.glasslovenije.com.au>. Tam kliknite na MISLI. | **ISSN 1443-8364**

... Načelno so se *Misli* kot versko-kulturni in informacijski mesečnik vsa leta držale iste poti ter niso nikoli klonile niti pod raznimi hudimi pritiski in celo grožnjami.

... Kot urednik in upravnik lahko rečem: nikoli v vseh teh letih mi ni bilo žal naporov, da so *Misli* prihajale na svetlo, pa četudi je marsikatera številka pretrpela težak porod. Le naj bi še dolgo izhajale, obiskovale slovenske domove širne Avstralije ter ohranjale med nami dediščino vere in narodno zavednost. Saj to je njih visoko poslanstvo, ki naj mu ostanejo zveste tudi v bodoče.«

Vemo, da zatega jubileja revije *Misli* p. Bazilij žal ni dočakal. Upam pa, da se njihovo poslanstvo, za katerega si je sam močno in zelo požrtvovalno prizadeval, nadaljuje v smeri, načrtani ob ustanovitvi. Še vedno vas spodbujam k vašemu sodelovanju pri oblikovanju jubilejnih *Mislih*. Napišite svoje pričevanje, misel, pesem, spomin ...

Stopili smo v meni najlepši mesec maj. Sicer je res, da je v Avstraliji jesen, moj spomin pa se vrača v rodno Slovenijo. Vse se je bohotilo v cvetju, narejen je bil šmarnični oltarček, petje Marijinih litanij, pesmi. Mesec maj je posvečen naši materi Mariji. Ni miru za Marijo, bi lahko rekli. Vse življenje je živela v negotovosti.

Ob spočetju se je gotovo spraševala, kako bo Jožef sprejel njeno nosečnost, in potem, kaj bodo rekli ljudje. Jo bodo kamenjali? Ko je šla v Betlehem, se je morala spopadati s strahom, da bo rodila na poti. Takoj po rojstvu, ko bi potrebovala največ miru, sta z Jožefom spoznala, da morata bežati pred nevarnostjo, ki preti novorojenemu Kralju. In še negotovost, ki bi vsakega od nas močno vznemirjala – kako bo v Egiptu, s čim se bosta preživljala. Ni ji bila prihranjena tudi običajna

negotovost, ki vznemirja toliko družin: kako bosta otroka vzgajala, ali bosta kos vsem izzivom. Kasneje pa se je spraševala, kje je njeno mesto ob odraslem Sinu, kje je njena prihodnost po zgodnji Jožefovi smrti. Toliko situacij, v katerih lahko živo začutimo številne razloge za nemir. Življenje je Mariji postavljalo kup vprašanj. Kje je našla mir? Preden najdemo odgovor, se skušajmo vprašati, kako si razlagamo mir. Kaj je za nas resnični mir? Jezus pravi: »Mir vam zapuščam, svoj mir vam dajem. Ne dajem vam ga, kakor ga daje svet. Vaše srce naj se ne vznemirja in ne plaši« (Jn 14,27). Torej obstaja mir sveta – in mir, ki ga prinaša Bog. Mir tega sveta, ki ga imamo največkrat pred očmi, je najbrž v tem, da ne bo težav, da bo življenje obvladljivo. Mir nam predstavlja gotovost glede materialnih dobrin in prihodnosti. Mir je v možnosti umika v svoj svet, v počitek. Mir si pogosto predstavljamo kot nekaj, kar sledi opravljenim obveznostim in raznim odgovornostim. Marija si ni mogla privoščiti nič

od tega. Morda bi si kaj celo lahko privoščila, a je iskala drugačen mir; mir, ki ga daje Bog. Mir, ki ga daje Bog, je mir prave odločitve, ki zori v poslušnosti Božji volji. V tem miru je sprejela vse, kar je prineslo čudežno spočetje. Božji mir je vel nad betlehemskimi poljanami, kjer so celo angeli peli o njem: Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem. Ta mir je bil mir Božjih ubožcev, ki ga najdejo v veselju, da je tu Emanuel, Bog z njimi, pa čeprav nič ne gre, kot bi želeli. To je mir popolne podreditve Očetovi volji, mir notranjega veselja, da se je mogoče povsem predati v Božji objem. Takšen mir Božjega objema in bližine je v trdni veri doživljala Marija. Marijin mir je mir zaupanja v Božjo previdnost, mir v sprejemanju Božje volje. Je veselje nad poklicanostjo v čudovit načrt odrešenja, veselje nad prihodnostjo, ki se je odpirala pred njo. Marijin mir je bil mir jasne zavesti, da je Božje kraljestvo že nastopilo, in da je pri Bogu vedno vse na pravem mestu. Kako tuje nam je takšno razmišljanje. Kako težko spustimo iz rok premnoge niti, s katerimi skušamo obvladovati toliko stvari, brez katerih se nas tako hitro poloti nemir. Vse mora biti na svojem mestu, vse mora teči po naših načrtih. Preskrbljeni moramo biti materialno in obvladovati vsak trenutek v sedanjosti in tudi prihodnosti. Naš mir je pogosto vezan na račune, zavarovalnice in jamstva. Prav zato pa je v nas toliko nemira. Vsi poznamo sv. Frančiška Asiškega, ki je pravi simbol miru. Tudi on je, podobno kot Marija, gradil mir le na Bogu. Samo Bog! Kjer je Bog, tam je mir! Čeprav ni imel ničesar, je v sebi nosil čudoviti mir, ki še vedno navdušuje. Iščimo torej mir, ki ga daje Jezus, in ne tistega, ki ga daje svet. Marija je Kraljica miru, ker je Božji mir v polnosti živela, in nam s svojim zgledom in priprošnjo ta mir tudi podarja. Da bi bili deležni tega miru, se k njej zatekajmo v molitvi rožnega venca in litanij.

Še na en dogodek je dobro opozoriti. V mesecu juniju, točneje v petek, 25. junija 2021, bo naša draga domovina Slovenija, in tudi mi z njo, praznovala dan državnosti. To bo okrogla obletnica 30 let samostojnosti. Kar nekaj prireditev bo v ta namen tudi v daljni Avstraliji. Naše domovine pa se spomnimo predvsem tudi v molitvi. Iskreno prosimo Boga, da naj blagoslovi dobra prizadevanja ljudi vseh barv in mišljenj, ter pošlje Svetega Duha, da bodo vsa njihova dejanja res v prid in dobrobit ljudi.

Blagoslova, Marijinega varstva in vsega dobrega Vam želim iz jesenskega Melbourn.

p. Simon Peter Berlec

IZPOD TRIGLAVA

Tone Gorjup

MAKSIMILIJAN MATJAŽ NOVI CELJSKI ŠKOF

Škof Stanislav Lipovšek se je ob dopolnjenem 75. letu starosti odpovedal celjski škofiji in papež je odpoved 18. septembra 2018 sprejel. Škofijo je od takrat upravljal nadžupnik in dekan v Laškem Rok Metličar, ki je dolgo čakal na veselo novico iz Rima. Ta je prišla 5. marca 2021, ko je papež Frančišek za novega celjskega škofa imenoval profesorja Svetega pisma dr. Maksimilijana Matjaža. Ta je med drugim dejal, da je v papeževem povabilu v novo službo prepoznal isti klic, na katerega je odgovoril na začetku svojega duhovništva. Škofovsko posvečenje bo prejel na praznik Svete Trojice, 30. maja. Podrobnosti slovesnosti še niso znane in bodo odvisne od takratnih

epidemičnih razmer. Novoimenovani škof Maksimilijan Matjaž se je rodil 23. avgusta 1963 v Črni na Koroškem. Po srednji ekonomski šoli v Slovenj Gradcu je študiral teologijo v Ljubljani in bil 29. junija 1989 posvečen v duhovnika mariborske nadškofije. Dve leti je bil kaplan v Zrečah. Zatem je študiral Sveto pismo na Papeškem bibličnem inštitutu in na Gregoriani v Rimu. Po doktoratu iz biblične teologije se je izpopolnjeval še v arheologiji na frančiškanskem Bibličnem inštitutu v Jeruzalemu. Od leta 1998 predava svetopisemske vede in judovstvo na teološki fakulteti v Ljubljani.

DAN SPOMINA NA ŽRTVE COVIDA

Ob obletnici prve smrti bolnika s covidom-19 v Sloveniji smo se 14. marca poklonili spominu vseh preminulih zaradi te bolezni. To je bil dan molitve za več kot 4200 bolnikov, ki so umrli v letu dni. Osrednjo žalno slovesnost so pripravili na ljubljanskih Žalah, kjer so se zbrali najvidnejši predstavniki države in verskih skupnosti v Sloveniji. Na njej je predsednik Borut Pahor dejal, da smo v žalosti in žalovanju skupaj, z bolečino pa živimo lažje, če vemo, da nismo sami. Vsem, ki so dajali svoje znanje in srčnost v borbi za življenje in človeško dostojanstvo, je izrekel neskončno hvaležnost. V spomin na pokojne so v parku na Žalah posadili vrbo, ki jo je blagoslovil predsednik Slovenske škofovske konference nadškof Stanislav Zore. Ob tem je zbranim med drugim dejal:

»Pokojnim ne moremo vrniti življenja, žalujočim ne moremo odvzeti bolečine, zdravstveni delavci ne potrebujejo plitvih besed. Lahko pa smo z njimi, lahko iskreno živimo zavest istega čolna in pokojnim poklonimo spomin, verni pa tudi molitev zanje, žalujočim lahko pokažemo bližino in sočutje, zdravstvenim delavcem lahko izrazimo hvaležnost.«

CEPLJENJE PROTI CIVIDU-19

Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje je bilo do konca meseca aprila v Sloveniji s prvim odmerkom cepiva v državi cepljenih 426.000 ljudi, kar je dobrih 20 odstotkov vseh prebivalcev. Dva odmerka je prejelo nekaj več kot 211.000 oseb ali 10 odstotkov prebivalstva. Načrt cepljenja že od začetka daje prednost starejšim, kroničnim bolnikom in izpostavljenim skupinam, kot so zdravstveni delavci, zaposleni v domovih za ostarele, v vzgoji in izobraževanju ... Hitrost cepljenja je odvisna od dobave cepiv, ki so omejene.

UMRL ŠKOF METOD PIRIH

V prostorih dijaškega doma v Vipavi, kjer je preživel zadnja leta, je 23. marca 2021 v 85. letu starosti umrl nekdanji koprski škof Metod Pirih, več let odgovoren tudi za Slovence po svetu. Na njegovo željo so ga na praznik Gospodovega oznanjenja, na obletnico njegovega imenovanja za škofa, pokopali na Sveti Gori, v grobnico za glavnim oltarjem bazilike. Nadškof Stanislav Zore je ob njegovem odhodu zapisal: »Ob smrti gospoda škofa Metoda Piriha mi misli segajo v preteklost, v srečevanja z njim. Najbližje sem ga doživel na Sveti Gori, kamor je

najprej prihajal kot koprski ordinarij za posebne slovesnosti, po upokojitvi pa je na Sveto Goro prišel tudi za ure oddiha in druženja s frančiškanskimi brati. Posebno doživetje je bilo, ko sem ga, zlasti na veliki šmaren ali pa ob škofijskem dnevu za duhovne poklice, po maši spremljal med ljudi. Zelo rad je šel med ljudi. Tam se je še posebno razživel. Občudoval sem njegovo temeljito poznavanje škofije, njenih krajev in njihovih prebivalcev. Po imenu je nagovarjal ljudi, ki sva jih srečevala. Spraševal jih je po zdravju in se zanimal za njihove sorodnike in sosedo. Videti je bilo, kot da je z vsemi v sorodu, da je z vsemi sosed. To je bilo pristno zanimanje pastirja, ki živi s svojimi ljudmi, jih nosi v srcu in jih prinaša pred Nebeškega Očeta ter v svoji službi skrbi zanje.«

NA KRATKO O ŠKOFU PIRIHU

Škof Metod Pirih se je rodil 9. maja 1936 v Lokovcu na Banjški planoti. Po osnovni šoli v domačem kraju je obiskoval

gimnazijo v Pázinu. Bogoslovje je končal v Ljubljani. Študij je nadaljeval v Rimu in ga sklenil z magisterijem iz duhovne teologije. Po kaplanski službi v Solkanu je postal tajnik koprskega škofa Jenka; obenem je bil spiritual

v bogoslovnem semenišču v Ljubljani. Leta 1984 ga je škof Jenko postavil za generalnega vikarja. Na praznik Gospodovega oznanjenja leta 1985 ga je papež Janez Pavel II. imenoval za škofa koadjutorja v Kopru. Posvečen je bil 27. maja istega leta v koprski stolnici. Škofijo je prevzel 16. aprila 1987, ko se je škof Jenko upokojil. Škof Metod Piriš je koprsko škofijo vodil četrto stoletja – do 26. maja 2012, ko je papež za njegovega naslednika imenoval škofa Jurija Bizjaka. Zanj in za škofijo je bil nepozaben 18. maj 1996, saj je v Postojni na njegov rojstni dan lahko pozdravil danes svetega Janeza Pavla II. Veliko mu je pomenilo tudi to, da je

koprška škofija v njegovem času dobila drugo škofijsko središče, konkatedralo v Novi Gorici. Škof Metod Piriš je tudi po upokojitvi z veliko vnemo pomagal škofu Bizjaku, kjer je bilo potrebno. Do zadnjega je bil čvrst, pogumen in odprt, je povedal škof Bizjak, ki ga je zadnjič obiskal nekaj dni pred smrtjo. Primorski duhovniki se škofa Piriša spominjajo kot veselega, vedrega in družabnega človeka, ki se je zanimal za vsakega od njih in bil z drugim pripravljen deliti dobro in hudo.

ŠKOF PIRIŠ MED ROJAKI V AVSTRALIJI

Na prvi pastoralni obisk v Avstralijo se je škof Metod Piriš podal leta 1991, kmalu po osamosvojitvi Slovenije. Drugič je Slovence na peti celini obiskal novembra 2008. Ko je po vrnitvi domov primerjal prvi in drugi obisk, mi je povedal: »V tem času smo se vsi postarali. Veliko vernih in zavednih ljudi je umrlo, mlajši pa niso tako močni v veri in narodni zavesti. Mnogi otroci in mladi so iz mešanih družin, kjer je eden od staršev kakšne druge narodnosti ali vere. Vse to je treba vedeti in upoštevati.« Spomnil je, da številni rojaki prihajajo prav s Primorske. »V Avstraliji je največ ljudi iz naše škofije. Skoraj ni vasi, od koder ne bi bilo koga. Bili so veseli, da sem poznal njihove rojstne kraje, zavetnike njihovih podružnih ali župnijskih cerkva ali celo kakšne njihove sorodnike. Večinoma so povezani s svojimi domačimi. Prvič so mi mnogi z nekim domotožjem govorili o svoji prvi domovini, zdaj tega ni bilo čutiti. S pogostimi obiski rojstnih krajev in s sodobnimi sredstvi medsebojnega obveščanja in

komuniciranja so premagane velike razdalje med njimi in nami.« Povedal je tudi, kaj je tisto, kar ohranja slovensko skupnost pri življenju. »Naši rojaki, ki bodo na različne načine povezani s svojimi sorodniki v domovini, ki bodo obiskovali bogoslužje v slovenskem jeziku in pri njem dejavno sodelovali, bodo še naprej poglobljali svojo vero in ohranjali slovensko zavest.«

JANŠA PRED PREDSEDOVANJEM EU V ELIZEJSKI PALAČI

Slovenija bo julija že drugič predsedovala Svetu EU. Tokratno vodenje povezave poteka v skupini treh držav, ki med seboj tesno sodelujejo. To so Nemčija, ki je predsedovala v drugi polovici lanskega leta, Portugalska, ki povezavo vodi zdaj, in Slovenija, ki je na vrsti v drugi polovici tega leta. Za nami bo predsedovanje prevzela Francija, zato je francoski predsednik Emmanuel Macron predzadnji dan aprila gostil slovenskega premierja Janeza Janšo. Macron je spomnil, da bosta predsedovanji obeh držav potekali v izjemnih okoliščinah, saj se Evropa sooča s pandemijo, obenem se skuša izogniti gospodarski krizi. Janša mu je predstavil glavne naloge slovenskega predsedovanja, govorila sta še o odnosih med državama in regionalnih vprašanjih, zlasti o Zahodnem Balkanu. Janša se je med obiskom v Parizu srečal tudi z misijonarjem Pedrom Opeko. Govorila sta o pomoči njegovim dobrodelnim projektom na Madagaskarju, pri katerih pomaga tudi žena francoskega predsednika Macrona. Janša je sicer pred meseci Opeko in njegovo humanitarno organizacijo Akamasoa,

ki deluje v predmestju prestolnice Antananariva, predlagal za Nobelovo nagrado za mir za leto 2021.

MEDIJSKA KRAJINA V SLOVENIJI

Na letošnji svetovni dan svobode medijev, ki ga zaznamujemo 3. maja, je upravni odbor Združenja novinarjev in publicistov opozoril na dokaj izkrivljeno podobo medijskega stanja v Sloveniji, ki jo nekateri namerno slikajo tudi v tujini. Združenje ugotavlja, da Slovenija v zadnjih treh desetletjih, od padca komunizma in vzpostavitve samostojne države, ponuja formalne pogoje za pluralen medijski razvoj, po drugi strani pa ocenjuje, da še nikdar po letu 1990 stanje slovenskih medijev z vidika pluralizma in profesionalizma ni bilo v takšni krizi, kot je zdaj, in podvrženo tako številnim zlorabam v politične namene. Razlog je tudi v tem, da je več kot 90 odstotkov najvplivnejših slovenskih medijev nazorsko bliže politični levici. Posamezna občila, vključno z največjima televizijskima mrežama, povsem odkrito, grobo in nekritično zlorablja in uporabljajo svoj medijski vpliv v podporo politični levici v skupni želji, da spet prevzame oblast v državi. Združenje ugotavlja, da to počnejo tudi za ceno rušenja prizadevanj za zaježitev epidemije in zaščito človeških življenj. Zato ocenjuje, da so tisti uredniki in novinarji, ki so s svojim delovanjem namerno ustvarjali zmedo in hromili prizadevanja za uspešnejši spopad države z epidemijo covida-19, soodgovorni za večje število smrtnih žrtev te bolezni. Navajajo še, da svoboda tiska pomeni tudi veliko odgovornost, ki ji nekateri slovenski medijski delavci, lastniki, direktorji,

uredniki in novinarji v zadnjem letu niso bili kos. Gre predvsem za tiste, ki so v času najhujše epidemije dajali rušenju vlade in sprožanju laži o slovenski medijski krajini v tujini prednost pred zaščito človeških življenj zaradi epidemije koronavirusa, so še navedli v združenju.

LOJZE DOLINAR PODŽUPAN V CELOVCU

Prestolnica avstrijske Koroške je marca dobila novega župana Christiana Scheiderja iz stranke Team Koroška. Ta je za drugega podžupana izbral vidnega člana slovenske manjšine Lojzeta Dolinarja, rojenega v begunski družini v Špitalu ob Dravi. Šestinsedestletni učitelj in prevajalec, nekdanji profesor na celovski slovenski gimnaziji, je bil na deželnih volitvah že drugič izvoljen za poslanca. Kot podžupan je prisegel v obel deželnih jezikih, glavar Peter Kaiser pa mu je čestital v slovenščini. Sodelovanja z njim se veseli tudi celovski škof Jože Marketz. Lojze Dolinar bo v mestnem senatu odgovoren za stanovanjsko problematiko, za okolje in energijo ter čezmejno povezovanje in mreženje v alpsko-jadranskem prostoru. Tu se odpira veliko možnosti za sodelovanje s Slovenci v treh sosednjih državah. Poleg Dolinarja je bila v senat na listi

Zelenih izvoljena še Sonja Koschier, učiteljica na višji šoli za gospodarske poklice v Št. Petru pri Šentjakobu, ki jo vodijo slovenske šolske sestre. Ta se bo zavzemala za okoljske in socialne teme. Oba pa bosta skrbela za to, da bo slovenski utrip v glavnem mestu še bolj zaznaven in priznan. V Celovcu je približno pet tisoč Slovencev, ki so se tam rodili, še približno dva tisoč pa jih je tja prišlo od drugod, večina iz Slovenije. Poleg tega imajo v Celovcu sedež slovenske krovne organizacije in druge ustanove od Mohorjeve družbe naprej.

NAGRADA VSTAJENJE MARINU QUALIZZA

Prejemnik literarne nagrade vstajenje za leto 2020 je beneški duhovnik, teolog in pisatelj Marino Qualizza. Podelili so mu jo sredi aprila za knjigo *Benečija naš dom* in za življenjsko delo. Večino življenja je preživel v Vidmu, kjer je študiral, bil profesor v bogoslovju in teološki pisatelj, zdaj pa biva v domu za ostarele. Desetletja je maševal v raznih krajih Benečije, kjer je bilo potrebno. Urejal je *Dom*. V knjigi *Benečija naš dom* je izbral uvodnike iz omenjenega lista. Komisija je v utemeljitvi nagrade zapisala, da iz njih izžareva osebnost širokega duhovnega in kulturnega dometa, ki mu preizkušnje niso tuje; ljubezen do domačih ljudi, ki jih vedno in povsod bodri, naj ne izgubijo upanja; z ostro besedo si upa nad politike in tudi cerkvene dostojanstvenike, če je treba braniti teptane pravice Slovencev. Bralec v knjigi na najbolj neposreden način srka »bogato in trpečo dušo« slovenske Benečije, so še zapisali v utemeljitvi.

300 LET ŠKOFJELOŠKEGA PASIJONA

Tako imenovani Škofjeloški pasijon je najstarejše ohranjeno dramsko besedilo v slovenskem jeziku. Prva dokumentirana uprizoritev v Škofji Loki je potekala na veliki petek pred 300 leti. Pasijonske procesije so v mestu potekale že prej in tudi kapucin p. Romuald je svoj pasijon pisal več let, ohranjen rokopis pa ima letnico 1721. Zato so v Škofji Loki letos praznovali visoki jubilej. Bratje kapucini so že v postnem času v sodelovanju s Pasijonskim vetrom pripravil več večerov na temo duhovnega sporočila Škofjeloškega pasijona. Procesije, ki so potekale pred stoletji, so oživili leta 1999 in jih ponovili še trikrat. Novo uprizoritev so načrtovali za leto 2022. Gre za največjo gledališko uprizoritev na prostem pri nas, pri kateri sodeluje skoraj 1000 prostovoljcev. Ker je ni bilo mogoče izvesti, se je v postnem in velikonočnem času poleg omenjenih duhovnih večerov zvrstilo več drugih dogodkov, ki so oživili pasijonski duh v tem mestu.

SMUČI ELAN VOYAGER

Prve vsestranske visokozmogljive zločljive karving smuči na svetu Elan Voyager, ki so jih v začetku leta predstavili v begunskem Elanu, so v zelo kratkem času prejele kar tri prestižne nagrade, med njimi Red Dot – Best of the Best. Red Dot je eno največjih mednarodnih tekmovanj na področju oblikovanja izdelkov. Na letošnjem izboru se je Elan potegoval za nagrade med 7800 izdelki iz več kot 60 držav. Gre za smuči s štiriosnim mehanizmom, ki

na zločljivem spoju poveže oba dela v trdno enoto z neverjetno zmogljivostjo. Dela omogočata, da se smuči zložijo v kompakten in potovanju prijazen komplet, ki ustreza tudi zahtevam ob prijavi prtljage na letališčih.

RISI V SLOVENSKIH GOZDOVIH

Zadnje dni aprila so v gozdove na območju Triglavskega narodnega parka izpustili pet risov. Dobili smo jih v okviru programa Life Lynx, ki si prizadeva za oživetev te živalske vrste v jugovzhodnih Alpah. Prvega risa, ki so ga odlovili v Romuniji, smo dobili leta 2019.

Strokovnjaki pravijo, da je ris, ki je bil v naših krajih iztrebljen pred 150 leti in nato znova doseljen, izredno pomembna vrsta za ohranjanje biotskega ravnovesja v slovenskih gozdovih. Dodajajo, da ne ogroža človeka in da kmetje zaradi škode, ki jo je povzročil, prijavijo v povprečju le en škodni dogodek na leto. Poleg gorskih predelov Jelovice in Pokljuke najdemo risa tudi na Kočevskem.

ST. RAPHAEL SLOVENIAN MISSION
p. Darko Žnidaršič OFM
313 Merrylands Road, PO Box 280
MERRYLANDS NSW 2160
Tel.: (02) 9637 7147
Mobile: 0409 074 760
Fax: (02) 9682 7692
Mail: slomission.sydney@gmail.com

Slovenian Mission Sydney

»POJDITE K JOŽEFU«

Papež Frančišek je 8. decembra lani razglasil leto sv. Jožefa, ki traja do letošnjega 8. decembra. O našem velikem zavetniku ne vemo veliko, v Svetem pismu ne najdemo nobene njegove besede, njegov življenjski zgled – molitev, delo, varstvo nazareške družine in klana beseda – pa je tako močan, da mu »ne najdemo para«, kot radi rečemo.

Jezus nas znova opominja: »Ostanite v meni in jaz v vas« (Jn 15,4) »Ostanite v moji ljubezni!« (Jn 15,9) Za Jezusovega

rednika lahko prav tako rečemo, da je ostal v Božji ljubezni. »V sv. Jožefu lahko vsi najdejo človeka, ki ostaja neopažen, moža vsakdanje, obzirne in skrite prisotnosti, priprošnjika, oporo in vodnika v trenutkih težav. Sv. Jožef nas spominja, da imajo vsi tisti, ki so na videz skriti ali v 'drugi vrsti', neprimerljivo vlogo v zgodovini odrešenja. Vsem gre beseda priznanja in hvaležnosti« (Papež Frančišek, *Patris corde*, 1).

V letošnjih šmarnicah lahko znova odkrijemo veliki Božji načrt, ki ga je Gospod imel z Jožefom, in tistega, ki ga ima za nas.

MED NAMI JE BILO ...

Letošnja jesen ter postni in velikonočni čas minevajo kar mirno. Veseli smo tudi, da so se razmere po epidemiji nekoliko izboljšale.

Na 5. postno nedeljo, 21. 3., smo imeli družinski križev pot. Letos zaradi omejitev in varnosti nismo šli od postaje do postaje, razen nosača križa. Križ je nosil Jože Lah, razmišljanja so brali člani

Blagoslov zelenja na cvetno nedeljo

Praznično okrašena cerkev

pastoralnega sveta in drugi naši bralci. Le udeležba je bila manjša, tudi zaradi močnih neviht in poplav v severnih krajih in ob obali. Zelo močno je deževalo kar šest dni in noči.

Za letošnji veliki teden so bila bogoslužja (po navodilih Kongregacije za bogoslužje iz Rima) nekoliko prilagojena. Na cvetno nedeljo smo se zbrali k blagoslovu zelenja v cerkvi. Pasijon smo brali Jože Košorok, p. Darko Žnidaršič, Danica Petrič, Karl Lukežič in Jože Marinč.

Jože Košorok je bil pri svojih devetih križih kronist, na veliki petek pa je bila kronistka Danica Petrič. Na veliki četrtek smo se zbrali k sv. maši in molitveni uri, le darovanska procesija je odpadla. Na veliki petek smo počastili križ s poklonom, poljubil ga je samo mašnik. Pri velikonočni vigilijski sveči ob velikonočni sveči prižgali samo na začetku, pri krstnem bogoslužju pa obnovili krstne obljube. Pevci našega mešanega zbora ste na vigilijsko občuteno

zapeli, in še enkrat v nedeljo pri procesiji in sv. maši. Božji grob sta z rožami z domačega vrta okrasili Sonja Fisher in Marija Matešič, rože pri oltarju pa so darovali sosede melkiti; res smo navdušili drug drugega. Velikonočna procesija v nedeljo zjutraj je lepo uspela. Vstalega Zveličarja je nosil Andrew Šuber, ki je tudi poskrbel za prenos v živo (live stream), banderi pa Martin Konda in Walter Šuber. Vsem, ki ste sodelovali pri bogoslužjih, pripravili vse potrebno, se najlepše zahvaljujem, prav tako vsem drugim rojakom za Vaše molitve, darove, velikonočne dobrote, za vsako skrb in zvestobo. Bog plati in Marija Mati!

Na veliko noč sem po vstajenjski procesiji in sv. maši v Merrylandsu daroval sv. maši še v Wollongongu – Figtreeju in v Canberri. Letošnja velikonočna nedelja je bila sončna in zelo vroča, opoldne je živo srebro pokazalo kar 38 stopinj, naslednji dan

Vstajenjska procesija

Melkiti obhajajo Jezusov pogreb.

pa v Merrylandsu stopinjo manj. Na velikonočni ponedeljek nas je bilo pri sv. maši nekaj manj, ker je odpadlo naše pirhovanje. Bog daj, da bo naslednjič že boljše.

SYDNEY – MERRYLANDS – SV. RAFAEL

ŠMARNICE smo letos začeli v soboto, 1. maja, s sv. mašo ob 10.30. Zadnja leta smo imeli šmarnice vsak četrtek in nedeljo dopoldne. Letos pa Vas vabim, da se nam pri sv. maši in šmarnicah ob 10.30 dopoldne pridružite tudi vse sobote dopoldne. Pred sv. mašo molimo rožni venec. Sobotna večerna sv. maša je kot običajno ob 6.00 zvečer in lahko zadostite nedeljski dolžnosti, če se v nedeljo ne morete udeležiti bogoslužja. **MATERINSKI DAN** praznujemo 9. 5., na 6. velikonočno nedeljo. Ob koncu svete maše bo kratek kulturni program.

NA BINKOŠTNO NEDELJO, 23. 5., je sv. maša kot običajno. Na binkoštni

ponedeljek, 25. 5., pa praznujemo praznik Marije Pomagaj s sv. mašama ob 9.30 dopoldne in ob 6.00 zvečer. Tudi na praznik bomo imeli šmarnice. Sklep šmarnic bo v nedeljo, 30. 5., na praznik Svete Trojice.

V MESECU JUNIJU bomo imeli pobožnost Vrtnic vsak četrtek pri sv. mašah, druge dni bom oznanil naknadno.

V NEDELJO, 6. 6., na praznik sv. Rešnjega Telesa in Krvi, bo po sv. maši Telovska procesija Bog daj, da bi bila letos tudi telovska procesija v spodbudo in priprošnjo, da bi Gospod blagoslavljal, varoval naš kraj, našo župnijsko družino in družine ter obe naši domovini. Lani je procesija odpadla, ker smo bili pri bogoslužju še okrnjeni po koroni, zato smo počastili Jezusa z evharistično pobožnostjo v cerkvi.

SV. MAŠA ZA DOMOVINO ob dnevu Državnosti – 30-letnici samostojne Slovenije – bo v nedeljo, 27. 6., ob 9.30 dopoldne v naši cerkvi Sv. Rafaela. Ob

Danica Petrič, Mira Smrdel in Olga Lah so praznovala 70. rojstni dan, 8. 3. 2021.

Lojze Husarek s kitaro, Zora Johnson in Lojzka Husarek

11.30 dopoldne pa bo osrednja slovesna proslava v dvorani kluba Mounties na Mt. Prichardu za vse slovenske organizacije: Slovenski misijon in cerkev Sv. Rafaela, Slovensko društvo Sydney, klub Triglav Mounties, slovenski klub Planica Wollongong. Pridimo in praznujmo skupaj, kot se spodobi! Ponosni smo na našo Slovenijo in s ponosom, vero, slovensko pesmijo in besedo, z molitvijo in delom, s pokončno in pogumno držo dajmo dober zgled danes in za naprej!

NAŠA DVORANA P. VALERIJANA V MERRYLANDSU je bila do zdaj zaprta,

Od leve: Marija Gomboc, Jože Marinc, Jožica Modrijančič, p. Darko Znidaršič, Olga Konda, Marija Modrijančič in Danica Petrič

P. Darko in Zora Johnson

razen za nekaj sestankov. Tudi naše pirhovanje je letos odpadlo, ker bi bilo število sedežev in udeležencev omejeno in marsikomu ne bi bilo prav. Upamo, da bomo dvorano odprli spet v mesecu juniju in prihodnjih mesecih. Težava je namreč ta, da nam primanjkuje ljudi oziroma skupin za strežbo, nekateri starejši rojaki ne morejo več sodelovati ali peči peciva. Kopja so se tukaj lomila leta in leta, četudi marsikdo tega ne ve. Še preden smo lani doživeli prvi »lockdown«, sem nekajkrat povabil, da priskrbite, kupite kakšno posodo s kavo ali piškote, da si jih razdelimo med seboj. Pred odhodom skrbno pospravimo, pobrišemo mize. Tudi za čiščenje bi potrebovali več pridnih rok. Vabim k medsebojnemu sodelovanju, kolikor in kakor kdo more. Tukaj sem kot pater še za marsikaj sam in zato računam na Vašo pomoč in soodgovornost.

WOLLONGONG – FIGTREE – SLOVENSKA CERKEV VSEH SVETIH

Sv. maše so vsako 2. nedeljo v mesecu ob 5.00 popoldne, od

**Med rojaki v Wollongongu:
Dragica Šiftar je praznovala rojstni dan.**

aprila do septembra ob 4.00 popoldne. Velikonočne praznike smo lepo obhajali in se Vam vsem zahvaljujem. Toda vseeno bi morala biti za veliko noč, ko so se razmere pri nas ravno sprostile, cerkev bolj polna. (Ne bom rekel, da mora pokati po šivih, ker še vedno velja varnostna razdalja, vseeno pa se potrudimo za življenje skupnosti – občestva.)

CANBERRA – GARRAN – SV. PETER IN PAVEL

Sv. maša je vsako 3. nedeljo v mesecu ob 6.00 zvečer, od maja do avgusta ob 5.00 popoldne: 16. 5.; 20. 6.; 18. 7.; 15. 8. – praznik Marijinega vnebovzetja. V septembru pa bo maša spet ob 6.00 zvečer (19. 9.)

Označimo si datume in ure in se obvestimo med seboj.

Poskrbimo, da tudi bolni in starejši rojaki prejmejo zakramente. Vsako nedeljo po naši sv. maši ali v ponedeljek dopoldne sem na voljo za obiske in sv. obhajilo na domu. Druge dni lahko pokličete krajevne ali najbližje duhovnike ali hrvaškega patra Anta Šimunovića v Farrerju. P. Miroslav Jelić se je letos

februarja vrnil v Bosno.

Marca je sv. maša odpadla zaradi slabih vremenskih in voznih razmer v Sydneyju. Čeprav je bila cesta v Canberro prevozna (poplave so bile na severu in ob obali), bi bila dolga pot vseeno tvegana. Aprila smo se zbrali

**Sv. maša na Zlati Obali - Gold Coastu
v dvorani Rotary kluba**

pri sv. maši in blagoslovu velikonočnih jedi na veliko noč. Bogu hvala in Vam! V naslednjih mesecih Vas vabim, da se še bolj potrudimo za udeležbo in sodelovanje. Pozimi bo marsikdo težko prišel k večernim Božjim službam, zato si medsebojno skušajmo pomagati s prevozi, da nas bo več.

KRALJIČINA DEŽELA – QUEENSLAND

Z rojaki v Kraljičini deželi smo se končno lahko zbrali v Marijinem mesecu maju in obhajali sv. mašo in materinski dan v nedeljo, 2. 5., saj so bile razmere po koronavirusu dolgo negotove. Zbralo se nas je kar 36, kar je zelo razveseljivo, tako veliko nas že dolgo ni bilo. »Če bo Bog hotel« se bomo znova zbrali k sv. maši prvo nedeljo v avgustu na istem kraju in ob isti uri: KLUB LIPA, ASHMORE (dvorana Rotary kluba), 1. 8. ob 11.00 dopoldne. Če bo kakšna sprememba, Vas obvestim.

Romanje v Marian Valley bo redno 2. soboto v septembru, 11. 9. Sv. maša je tam ob 11.00, sledita procesija h kapelici in kosilo. **Hvala za potrpljenje, sodelovanje, razumevanje, za Vaše molitve in darove!**

NAŠI POKOJNI

ZOFIJA – SONJA KUPREŠAK je umrla v bolnišnici Prince of Wales v Sydneyju v nedeljo, 6. 12. 2020, kakor nam je sporočil njen mož. Zofija se je rodila 24. 4. 1943 na Senovem. K cerkvenemu pogrebniemu obredu so se zbrali v ponedeljek, 14. 12. 2020, v kapeli Mother of Mercy na pokopališču Rookwood in jo pospremili na tamkajšnje hrvaško pokopališče sv. Nikola Tavelića.

FRANC – FRANK SEDMAK je umrl 9. 2. 2021 v bolnišnici v Newcastleu, NSW. Rodil se je 22. 9. 1933 v Jurščah pri Pivki. V Avstralijo je prišel leta 1953 in si z ženo Avstralko ustvaril družino in dom v Forsterju. Žena je že pokojna. Franc zapušča hčerki Lien in Kayly in njuni družini, v Sloveniji pa dve sestri in njuni družini. Pogrebno sv. mašo je vodil duhovnik g. Anthony Colma v cerkvi Presvetega Jezusovega Imena v Forsterju, NSW, v četrtek, 25. 2. 2021. Nato je bil pokojnik upepeljen.

FRANK BRUMEN je umrl 26. 3. 2021 v bolnišnici v Bankstownu, NSW. Rodil se je 28. 9. 1935 v Knežaku. Po poklicu je bil voznik; vozil je tovornjake in nekaj let tudi taksi. Poročen je bil z Lilijano, rojeno Male. Poleg žene zapušča sina Roberta ter v Melbournu brata Tonija z družino. K cerkvenemu pogrebu smo se zbrali v Rookwoodu v južni kapeli na pokopališču Memorial Garden and Crematorium na veliko sredo, 31. 3. 2021. Nato je bil pokojni Frank upepeljen.

DANICA VUCICH, roj. BRKOVEC, je nepričakovano umrla 1. 3. 2021 v Wentworthvillu, NSW. Rodila se je v Ljubljani 23. 11. 1953. Leta 1956 je družina prišla v Avstralijo. Brkovčevi so dejavno sodelovali v življenju našega vernega občestva pri Sv. Rafaelu, na slovenskem društvu in drugod. Danica je poleg svoje službe in skrbi za družino še naprej pomagala, zlasti pri molitveni skupini, vozila je svoje starše in ostarele na naša srečanja in kosila, skrbela za bolne in onemogle in bila ljubeča negovalka. Sodelovala je tudi pri igralski družini.

Danica zapušča moža Elia, sinove Erika, Davida in Adriana, brata Vinka in sestro Marinko in njuni družini. Pogrebno sv. mašo so obhajali v torek, 23. 3. 2021, v župnijski cerkvi Marije, Kraljice miru v Greystanesu, NSW. Danica je bila pokopana v ožjem družinskem krogu na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

ANTON FATUR je umrl v bolnišnici Concord v nedeljo, 18. 4. 2021. Rodil se je 18. 1. 1939 na Novi Sušici v župniji Košana. V družini je bilo 10 otrok (štirje fantje in šest deklet). Toni je prišel v Avstralijo, Sydney, leta 1967. V raznih krajih je opravljal različna dela in se ustalil v Sydneyju. Po poklicu je bil gradbenik. Nikoli se ni poročil. Bil je družaben, imel je veliko prijateljev in znancev, ki so ga spoštovali, mu zaupali in ga imeli radi predvsem zaradi njegovega karizmatičnega značaja, dobre volje in humorja. Bil je skromen, zadovoljen z malim, skrben in vztrajen.

Nekajkrat je obiskal svoje najdražje v Sloveniji, zadnjič leta 2017. Najbolj pa je bil povezan z Mikuletičevimi v Croydon Parku: s Franetom, Nevo in otroci Frankom, Diano in Markom. Bil je njihov varuh, krstni in birmanski boter, dober prijatelj in zaupnik. Zlasti z Diano sta bila nerazdružljiva, od njenih prvih korakov do njegovih zadnjih dni. Diana in njen mož Robert Fisher z družino so lepo skrbeli zanj, ko je bil bolan. Toni zapušča sestre Danico, Nado, Ivanko in brata Albina in njihove družine ter druge nečake in sorodnike. Sestre Marija, Sonja in Stanislava ter brata Anton in Ivan so že pokojni. K cerkvenemu pogrebniemu obredu smo se zbrali v lepem številu v kapeli Mother of Mercy na pokopališču Rookwood v sredo, 28. 4. 2021. Diana Fisher in Zlata Prešern sta se ganljivo poslovili od »strica Tonija«, ogledali smo si tudi videoposnetek. Po molitvah je bil pokojnik upepeljen. Pokopan bo v domačem kraju v Sloveniji.

IZ DOMA STAREJŠIH

Žal mi je, zelo mi je žal.
Da se ne spomnim več imen.
Imenitnih imen. In dobrih.
Žal mi je, da ste odšli.
Čeprav se mi včasih zdi, kot da vas več ni.
Vem, da ste v eni komaj sluteni zgodbi z menoj igrali glavno vlogo.
Nimam več besed.
Spomin več ne doseže imen. Noge ne plešejo več.
Pojem potih, da ne bi zmotila tišine,
zunaj in znotraj.

Cilka Žagar

Profesor Zlatko Skrbiš

V katedrali St. Mary's v Sydneyju je bil 26. marca med sveto mašo umeščen novi prorektor in predsednik Katoliške univerze v Avstraliji profesor Zlatko Skrbiš, doma z Zgornje Polskave pri Mariboru. Slovesnost je vodil predsednik avstralske škofovske konference in kancler katoliške univerze nadškof Mark Coleridge.

V Marijinem svetišču, ki ga je med svetovnim dnevom mladih 2008 obiskal papež Benedikt XVI., se je na cvetni petek najprej oglasila slovenska pesem *Zarja*. Zvočni posnetek pesmi so posneli in poslali njegovi domači in sorodniki, ki se zaradi pandemije niso mogli udeležiti slovesnosti. Ob umestitvi v novo službo se je prof. Skrbiš zavezal, da bo univerzo vodil v skladu z etičnimi merili, kot dober gospodar in v dobro vseh, ki ji pripadajo. Ob tem je opisal naloge, ki jih ima rektor vsake univerze, če želi, da je ustanova uspešna. Katoliška univerza ima poleg tega še druge naloge, saj je del krajevne Cerkve in ima kot taka svoje duhovno poslanstvo, ki ni vezano le na Avstralijo, ampak na ves svet. Zavezal se je, da bo v službi, ki mu je zaupana, z vsemi močmi izpolnjeval eno in drugo v duhu okrožnice o katoliški vzgoji *Ex corde Ecclesiae*. Prizadeval si bo, da bo Katoliška univerza ostala v srcu

Cerkve in da bo imela še naprej vodilno vlogo pri katoliškem visokošolskem izobraževanju v dobro vseh.

Sydneyjski nadškof Anthony Fisher je v pridigi novega prorektorja spomnil na priložnost, da pri vodenju univerze

Nadškof Fisher, Julien O'Connell, Zlatko Skrbiš in nadškof Coleridge

poveže tradicijo z novim ustvarjalnim duhom. Povabil ga je, naj poveže sodobni čas, v katerem se odpirajo neslutene možnosti razvoja, z brezčasnim temeljem univerze, ki ga predstavlja Cerkev. »Vaša naloga je, da ju povežete in razvijate na vaš edinstveni način,« je še dejal nadškof Fisher.

Avstralska katoliška univerza ima tri študijska središča v Sydneyju, ter po enega v Melbournu, Adelaidi, Brisbanu, Canberri, Ballaratu in Rimu. Umestitvene slovesnosti so pripravili tudi v drugih krajih, slavnostno predavanje novega prorektorja in predsednika katoliške univerze pa je bilo 22. aprila v Melbournu.

Zlatko Skrbiš se je rodil v Mariboru, odraščal pa je na Zgornji Polskavi. Na ljubljanski filozofski fakulteti je diplomiral iz filozofije in sociologije kulture. Nato se je prijavil za štipendijo avstralske vlade in jo proti pričakovanju prejel. Nekaj mesecev pred osamosvojitvijo Slovenije sta se tako z ženo odločila, da odpotujeta v Avstralijo in začneta novo življenje. Začela sta v Adelaidi, kjer je Zlatko leta 1994 na univerzi Flinders doktoriral na temo *Nacionalizem na daljavo: komparativna študija otrok emigrantov v Avstraliji*. Več let je poučeval na univerzi Monash, kjer je zaposlena tudi njegova žena. Potem je začel predavati na Katoliški univerzi. Zadnja leta se je pridružil vodstvu ustanove, kjer je bil odgovoren za vse vidike izobraževanja in inovacije. Že več kot petnajst let vodi tudi projektno raziskavo, v kateri spremljajo sedem tisoč mladih ljudi v Queenslandu. Gre za obsežno študijo, ki se dotika vseh področij življenja in razvoja mladega človeka in še vedno traja.

Tone Gorjup

VAŠI DAROVI

ZA BERNARDOV SKLAD: 100 \$: F & M Vodusek. **80 \$:** Jože Krušec. **65 \$:** Janez Žabjek. **60 \$:** Jože Povh. **50 \$:** Tatiana Tee, Jože & Danila Štolfa. **40 \$:** Peter & Iva Mandelj, Franc Schwerd, Lidija Cusin, Jože & Lojzka Kuhar-Matkovič, JH & KM Cvetkovich, Mary Žele, Hermina Volk, Vlado Kutin, Lucija Srnec, Tereza Kaiser, Božena Potočnik, Ivan & Karolina Mohar, Anna Šutelj, Stanko & Mary Prosenak, Urša Irhimeh, Sonja Kovačevič, Max & Marija Stavar, Emma Simčič, Franc & Marija Car, Paula Fabian, Juliana Veber, A. Cehtel, Brian & Josephine Paddle-Ledinek, Slava Fatovič. **30 \$:** Alojz Kastelic, Fani Natlačen, Angela Šuštar, Leopold Iglič. **20 \$:** Paula Kalister, M. Prinčič, Lucija Knafelc, Zora Gec, Branko Repolusk, Marija Brisavec, Lez Boelckey, Anton Brumen, J. Sluga, Ivan Deželak, J. Sluga. Julijana Veber. **15 \$:** A. & I. Bole, Anton Vrisk. **10 \$:** Julijana Kure, Marija Valenčič, Ivanka Gosar, Jadranka Rutar, Lidija Bole, Olga Brne, Ivan Barat, Janez Jernejčič, Marija Logonder, Slavko Jernejčič, Ivan & Sonja Majcen, Frank Novak. Franc & Ivanka Tomažič, Jože Tostovrstnik, Marija Urbas, Tone Resnik. **5 \$:** N/N.

ZA MISIJONE: Za p. Pedra Opeka: 1200 \$: N/N. **500 \$:** N/N, N/N. **400 \$:** N/N. **100 \$:** za stroške postopka beatifikacije Bož. služ. **Antona Strleta:** Angela Rožanc. **ZA KARITAS: 50 \$:** N/N. **ZA MISIJONE: 20 \$:** Gizela Špiclin. **ZA LAČNE OTROKE: 20 \$:** Anton & Elizabeta Kociper.

POLOVINKE

Katarina Mahnič

Rasti mi, rasti, travica (7)

Prejšnji teden sem bila cepljena porti covidu-19 s prvim odmerkom cepiva Pfizer. S tem sem nepovratno vstopila v tabor »cepljencev«. Tistih, ki, kot mi razloži neka znanka, ne mislimo s svojo glavo. Tistih, ki dovolimo, da nam vbrizgajo strup v žilo. Tistih, ki verjamemo, da ta virus res obstaja in ni samo zarota, izmišljotina bogatih, ki bodo zaradi njega še bogatejši – in mi jim pri tem pomagamo. Ali pa so ga sploh spustili v svet bogati, Bill Gates in njemu podobni. In ko rečem, ja, v redu, meni je vseeno, kdo ga je spustil, dejstvo je, da obstaja, dejstvo je, da ljudje zaradi njega umirajo in se je treba cepiti tudi zaradi čisto preproste človeške solidarnosti, odgovori, da imam oprane možgane. »A si lahko kar zatiskaš oči pred vsemi temi smrtmi? Bi rada, da se nam zgodi Indija?« jo vprašam. Ampak »anticepljenci« imajo na vse pripravljen odgovor. »Ljudje so vedno umirali, sploh v Indiji,« pravi. Zdi se mi, da so v svojem prepričevanju in verovanju oboževalci zarot bolj zagrizeni in agresivni kot tisti, ki se pač cepimo. Ker meni je dovolj stalnega ugibanja, ali sem zdrava ali ne, kadar grem k mami v Ljubljano. Ker bi šla rada spet mirno na sprehod in klepet s prijatelji. Ker si – oh, kako močno –

želim v gledališče ali na kakšen koncert. In priznam, tudi zato, ker se bliža poletje in bi rada po dobrem letu nenehnih omejitev kam šla, tudi čez mejo, brez testiranj in karantene ob vrnitvi.

Trenutno sta pri nas samo dve možnosti – ali si za cepljenje ali nisi. Velikokrat zaradi tega pride do trenj celo med dobrimi prijatelji, kar mi ni čisto jasno, saj smo bili vsi že nevemkolikokrat

cepljeni za nevemkakšne bolezni, brez spraševanja so starši cepili nas in smo mi cepili naše otroke, zdaj je pa naenkrat to največji babbav, ki se ga je treba varovati kot hudič križa. Seveda obstaja tveganje, da gre kaj narobe, ampak saj tvegamo pri čisto vsakem zdravlilu, pa jih ljudje pridno goltajo. In končno

najbrž še bolj tvegamo, če zbolimo za kovidom. Nekateri ne samo, da se ne bodo cepili, tudi testirali se ne bodo. Prijatelj, ki ima z ženo na Kočevskem očarljivo in čisto posebno turistično posestvo, mi je pred nekaj dnevi rekel, da se bosta odpovedala turizmu, še več, prodala da bosta vse skupaj, ker se pač ne mislita niti cepiti niti testirati, brez tega pa pri gostih ne gre. Ker rada tudi kam gresta, sem ga vprašala, kako bo zdržal, da niti na Hrvaško ne bo mogel skočiti (pa tako rad se zapelje do Opatije na pečene sardelice), pa je rekel, da bo čez mejo hodil ilegalno. *Kakor vam drago*, bi rekel Shakespeare.

Hvalabogu, da je pomlad, in lahko odvečno energijo in vse frustracije v zvezi z epidemijo »pokurim« na vrtu. Vrtiček imamo tudi pri mami v Ljubljani, kjer še zmeraj živi v naših vrstnih hišah iz šestdesetih let prejšnjega stoletja. Vsaki hiški pripada kos obdelovalne površine. V letih mojega otroštva se je pomlad zares začela takrat, ko je prvi sosed zasadil lopato v zemljo. Njegov zgled je bil nalezljiv, kmalu je na vrtičkih pulila plevel in prekopavala zemljo vsa soseska. Živelj v njej se je zamenjal in zdaj mladi starši (če so leta krepko čez štirideset sploh še mlada) raje »športajo«. Levega soseda mamica kliče parkelj; vedno je povit v črne pajkice in črno majico in vedno teče ali pa je na kolesu. Medtem pa mu vrt – zame krasno obliko rekreacije – prerašča plevel, ki se veselo širi tudi na vrtičke v okolici. Čeprav na ljubljanskem vrtu gojim šparglje (asparagus), ribez in rože, pa v mojem srcu nima kakšne posebne vloge, bil je pač zelenjavni vrt atka in mamice. Nikoli nisem bila pretirana ljubiteljica uporabnega vrta – sajenja solate, korenja, paradižnika ... (vse to pa zelo rada jem, da ne bo pomote). Bolj po duši mi je bilo grmovje, drevje, cvetoči travniki. Tudi na semiškem vrtu me kot otroka ali dekle ni skrbelo za rastline, ki so rasle na njem, rada sem ga imela pa vedno. Ne vem, kdaj se je zgodil tisti preskok; kdaj je ljubezen do vrta prerasla v zaljubljenost do dela na vrtu.

Tudi moje dožemanje in odnos do rastlin sta se z leti močno spremenila – toda ali se to ne zgodi vsakemu? Hortenzij, ki so bile v mladosti zame rože starih bab, saj so jih starejše gospe gojile kot za stavo, imam zdaj poln vrt (okoli 25) in trenutno žalujem, ker letos ne bodo cvetele, saj jih je zamorila huda aprilaska pozeba. Hortenzije so se mi priljubile v Avstraliji, ko sva se z Zorko po vzponu na Hanging Rock v Mount Macedonu sprehodili po čudovitem zasebnem vrtu, odprtem za javnost. Tam so, med ostalimi dišljivimi zasaditvami, pod dolgo vrsto dreves rasle košate hortenzije, ena ob drugi kot živa meja. Krošnje dreves in njihova debla, potopljeni v žareče morje ogromnih pisanih cvetov, so se mi zasedrali v spomin, in ko je bilo treba v Semiču na enem koncu zastreti pogled k sosedom, sem na mejo posadila sadno drevje in vmes hortenzije. Po desetih letih je učinek skoraj takšen, kot me je pretresel v Mount Macedonu, in hortenzije so postale nekakšen *lajtmotiv* semiškega vrta.

Zadnjič sem pisala o življenju stvari, pa ravno takšno spominjanje kot predmeti sprožijo tudi rastline. Vsako jutro se, še preden spijem kavo, sprehodim

po vseh 1300 kvadratnih metrih ozemlja, kar za vrt okrog hiše ni malo. Teren je razgiban in skalnat, težak za obdelovanje, a za oko toliko bolj »šarmanten«. Spomladi me najbolj prevzame vsaj sto let stara cvetoča hruška, ki se kot velikanska bela butarica pne v nebo. Tam stoji že odkar je vrt z zidanico (zdaj predelano v našo hiško) od župnika kupila stara mama. Vrta brez nje naša družina torej ne pozna. Pod njo v mislih zagledam zdaj 93-letno teto Majdo, kako kot deklica bosa stoji v toplem kravjeku, za kar je pastirčku, ki je tam pasel krave, celo plačala, in se blaženo smehljala. Na skali zraven nje, pravi pravcati ploščadi, pa na njej najljubšem mestu za igro in sanjarjenje sedi druga deklica, moja zdaj 91-letna mamica. Tudi belocvetoči glog – tako velikega glogovega drevesa ne pomni niti prijatelj gozdar – je posadila teta Majda; še čisto majhnega je menda izpulila pri Bohinjskem jezeru. Oreh, ki stoji pri vrtnih vratih, hrast, ki nama daje senco na verandi ob ribniku in gaber, ki mu dela družbo, pa so se, neznankdaj, zasejali sami. To so naši mogočnejši, varuhi naše posesti, z njimi pa se na njej drenjajo še jesen, nagnoj, divji kostanj, borovec, ruj, breza, šmarna hrušica, rumeni dren, bukve in smreke. Tudi himalajska cedra, ki jo je Jon samo nekaj centimetrov veliko rešil, ko so zaradi rušenja neke hiše posekali njeno visokoraslo mamo. Zdaj je že ona vitka in visokorasla – čeprav bi se lahko pošalila, da na flaško vzgojena – najstnica.

Tudi za rože in grmovnice za vsako posebej vem, kje sem jo skopala, od kje podtaknila ali kdo mi jo je poklonil. Brane se šali, da bi lahko organizirala vodene ogleda od rastline do rastline na našem vrtu, saj je z njimi povezanih toliko usod in zgodb. Šopi modrih kmečkih perunik rastejo tukaj že toliko časa kot hruška. Jegličice ali *primule* mi je dala gospa Valerija z Zdol pri Krškem. Povedala je, kako ji je njena mama, ko je bila še mlada, dala nekaj sadik, češ, da bodo rožice ostale v družini, pa se ji je to takrat zdelo neumno. Razumela je šele veliko kasneje, to lepoto rastlin, ki se prenašajo iz roda v rod. Valerije ni več, a na mojem vrtu vsako pomlad zaživi znova. Ko pogledam blazinasto trajnico, ki bujno vijoličasto cveti, še vedno vidim, kako sva jo z atkom na obisku starega pokopališča odščipnila čisto

Naša stoletna lepotica hruška spomladi

majhen košček z nekega groba in se drug drugemu zarotniško nasmehnila, češ, saj veva, da ne bi smela. Narcise, zaradi katerih spomladi tisti košček brega, ki ga naseljujejo, imenujem kar semiška Golica, so nakopane z vseh vetrov. Lahko bi takole naštevale in pripovedovala v nedogled, a prepričana sem, da imate vsi, ki ljubite naravo in rastline, zalogo podobnih zgodb. Mogoče vas je bilo treba le spomniti nanje.

V nedeljo sta naju z Branetom v Semiču obiskala prijatelja Alenka in Sašo. Vsi štirje smo »cepljenci«, pa smo izkoristili privilegij in šli skupaj s psi na Ponikve pod Mirno goro, mojo najljubšo jaso sredi kočevskih gozdov. Kličem jo najlepša jasa na svetu in peljem tja vsakega, ki mi kaj pomeni. Tudi nekaj avstralskih Slovencev sem že sprehodila po

Vesela družba na Ponikvah

njej. En tak mir je tam, neka posebna energija, ko se pred tabo odpre travnata neskončnost. Pred petsto ali več leti so jo izkrčili Kočevjarji, nemški naseljenci v teh krajih, in na obrobju je stala vas, o kateri danes pričajo samo še zaraščene kamnite ruševine. Pa ostanki parne žage, dva jezerca, v katera je nekdo izpustil zlate ribice, in kamnit vodnjak z globoko brazdo, ki jo je skozi leta vdolbla vrv, ko so prebivalci z vedri hodili po vodo. Vedno me očara misel, koliko rok in koliko potegov je bilo treba, da so »vklesali« ta kamniti zapis. Pa reče Sašo, ko jo mahamo po mladi, še svetlozeleni travi, čisto sami na vsem svetu, tako se nam zdi: »Daj, no, Alenka, povej nam *Kravo v trgovini*.« Pa je tam, sredi prelestne divjine, prijateljica zrecitirala pesem Mateja Bora, ki je nisem še nikoli slišala, a je kar padla v naš trenutek in trenutno občutenje sveta.

Pride krava v trgovino, založeno res obilo, bulji v porcelan, zlatnino, milo, ure, torbe, svilo, v dolgem repu z repom maha, dokler prodajalka plaha le ne vpraša čudno kravo: »Krava, prosim, kaj želijo? Kar želijo, to dobijo. Torej kaj želijo?« »Travo.« »Ampak, milostljiva krava, tu se ne prodaja trava.« »Čudno, česa ne poveste! Kaj pa torej tukaj jeste?« »Žemlje, sir, meso, med, juhe ... « »Bogme, jeste kakor muhe.« Pa se krava je obrnila in se nikdar več vrnila. »No, kako je?« vol jo vpraša. »Nič ni v mestu, slaba paša.«

Koliko grenke resnice v eni zabavni otroški pesmici! In me je obšlo, kako srečna sem pravzaprav, da imam možnost v teh časih živeti na podeželju, kjer okrog mene raste travica.

Ti, noseča upanje za nas

Večna Mati!

*Isti šepet uspavanke kakor ob zibeli slišim vsak večer,
in isti vzdih tvoje radosti uzrem ob vsakem prihodu sonca.*

Povsod in v vsem te odkrivam:

*v vetru začutim tvojo dlan, v žarku zaznavam tvoj poljub,
v utripu narave je izlito bitje tvojega srca.*

Povsod se srečujeva:

*v daru in bolečini, v objemu in odsotnosti,
vsa si v izročanju za sleherno rojstvo, pa tudi za umiranje semen;
kot svečenik, ki s solzami prižiga daritvene ognje
in z vero drži sonce nad obzorjem.*

*Tvoj Zgodi se odpira izvire rek, da ob njih bregovih zasajaš osebe,
ki umirajo in vstajajo v življenje,
in jim dolbeš pretoke k oceanom, da se ne ustavijo tostran časa
in da se onstran prostora ne odtujijo.*

*Ti, obsenčena z našo bolečino kakor nekdanj s Svetim Duhom,
ti, noseča upanje za nas kakor nekdanj Jezusa,
ti, posredovalka za naše gostije,
da iz vode prejemamo vino in iz vina kri,
in da iz iste tvoje krvi živita Stvarnik in stvar.*

*O, večna Mati, kako sva si v tvoji skrivnosti domača:
s teboj lahko prepevam magnifikat, s teboj lahko iščem tvojega Sina,
s teboj lahko stopim na Golgoto in s teboj lahko porajam Cerkev.*

*Kadarkoli se srečava,
vedno znova me vodiš k drugim, rekoč:*

»Glej, moj sin!«

p. Pavle Jakop

P. DAVID ŠRUMPF OFM
47 Young Avenue
West Hindmarsh SA 5007
Poštni naslov:
PO Box 156
WELLAND SA 5007
Mobitel – p. David: 0497 097 783
Telefon v Melbournu:
03 9853 7787; E-mail:
slomission.adelaide@gmail.com

Slovenian Mission Adelaide

Ko pišem poročila za *Misli*, sem včasih kar malo v zadregi. Zavedam se, da sem nekaj zelo podobnega pisal že lani. Celotne fotografije so podobne kot lani, morda je na njih le nekaj drugih obrazov. Mislil sem, da letos ne bo tako, saj smo lani praznike obhajali »zasebno v družinskem krogu«. A je tudi moj predlanski zapis verjetno precej podoben. Bogu hvala, da smo se letos lahko zbirali v naši cerkvi k skupnim bogoslužjem. Ker je cerkev dovolj velika, nam niti na število prisotnih ni bilo treba paziti. Na vpisovanje navzočnosti pri vratih smo se pa že navadili, nekateri se prijavijo tudi preko kode QR.

Veliki teden in velikonočno praznovanje smo pričeli s **cvetno nedeljo**. Po oljčne vejice nam ni bilo treba daleč. Blagoslovili smo jih za cerkvijo, prebrali evangelij o Jezusovem slovesnem vходу v Jeruzalem in v procesiji odšli v cerkev. Pri maši cvetne nedelje prisluhnemo »pasijonu«, poročilu o Kristusovem trpljenju

in smrti. Hvala Rosemary, Silvani in Ivanu, da smo ga lahko brali v vlogah.

Tudi bogoslužja na **veliki četrtek, veliki petek in na veliko soboto** so potekala kot običajno. Še najbolj obiskani so obredi Kristusovega trpljenja na veliki petek, saj so popoldne in se torej ni treba voziti v temi. Sicer pa se poznajo leta, ki jih člani naše skupnosti nosite na ramenih, in je število udeležencev temu primerno. To se pozna tudi ob nedeljah – in tudi na pevske koru. Še pred dvema ali tremi leti je bilo na koru ponavadi deset pevk in pevcev; našo zadnjo nedeljo sta bili samo Ana in Marija, ki sta se zato preselili v prvo klopo, da bi s svojim petjem bolj »potegnili« za sabo tudi druge.

V letošnjem postnem času nismo sodelovali v akciji Project Compassion, ker nam niso poslali hranilnikov. Tako smo darove namenili kristjanom v Sveti deželi. Zbrali smo 652,20 dolarjev. Bog povrni! **Hvala za te, pa tudi**

za vse druge Vaše darove ter za vsa prisrčna praznična voščila, ki ste jih izrekli.

Na veliko noč smo še enkrat (kot že pri vigili) slovesno **zapeli Alelujo in imeli pred mašo vstajensko procesijo**. Hvala Rosemary ter njenima nečakoma Joelu in Luku, ki sta mi vedno pripravljena pomagati.

Naša naslednja maša je bila 25. aprila. Pri njej smo se **spomnili tudi avstralskega praznika »Anzac Day«**. Hvaležni smo vsem, ki so se žrtvovali ter se še žrtvujejo za mir na svetu, mnogi so zanj darovali tudi svoja življenja. »Lest We Forget!«

D drugega maja pa smo začeli s **šmarnično pobožnostjo**. To je sicer pobožnost v čast naše nebeške Matere Marije – pa nam gotovo ni zamerila, če smo letos šmarnično razmišljanje posvetili njenemu možu sv. Jožefu. Tudi litanije so bile v čast sv. Jožefu. Papež Francišek je namreč

razglasil **leto sv. Jožefa**, ki traja od 8. decembra lani do 8. decembra letos. **Sv. Jožef, varuj naše družine – varuj sveto Cerkev!**

Ob **materinskem dnevu**, ki je bil naslednjo nedeljo, pa smo se spomnili tudi naših mater, živih in pokojnih: naj jim Bog povrne njihovo ljubezen za družino s svojo nebeško ljubeznijo. **K bogoslužju se bomo spet zbrali** ob koncu maja in v začetku junija, ko je **6. junija praznik Svetega Rešnjega Telesa in Krvi**. Imeli bomo »telovsko« procesijo. Sicer pa je urnik naših maš ustaljen: 4., 5. (če je) nedeljo v mesecu, in 1. nedeljo naslednjega meseca.

POKOJNI

EDI BORDON je umrl 25. marca 2021 na svojem domu v Kidman Parku v Adelaidi. Rojen je bil 3. maja 1941 v Kopru, staršema Karmeli in Nadalu. Odraščal je ob težkem delu na kmetiji, po končani osnovni šoli pa je odšel od doma in delal kot strežnik po raznih hotelih. Potem je šel delat na ladjo; najprej kot kuhar, potem kot strežnik. Ko je bil na plovbi v Avstralijo, je v Wallarooju na Yorke Peninsula zapustil ladjo in začel novo življenje. Nekaj časa je delal po nasadih v New South Walesu in Queenslandu, nato pa se je vrnil v Južno Avstralijo, kjer je srečal svojo bodočo ženo Marijo. Poročila sta se novembra 1966. Prvi dom sta si postavila v Penningtonu, nato so živeli v West Lakesu in nazadnje v Kidman Parku. Zanj 35 let je imel težave s hrbtenico, zaradi neuspele operacije pred tremi leti pa je ostal na invalidskem vozičku. V zadnjih letih so se pridružile še druge bolezni. Pogrebna maša za pokojnega je bila v naši cerkvi 30. marca 2021, pepel pa smo položili k počitku na pokopališču Centennial Park 3. maja 2021.

Zapušča ženo Marijo, sina Stephena in hčerko Sonjo z družinama. V Sloveniji zapušča sestro Normo z družino. Domačim sožalje, pokojni Edi pa naj počiva v miru!

Slovenian Mission Melbourne

p. Simon Peter Berlec OFM: 0455 444 912 Baraga House, 19 A'Beckett Street
 p. David Šrumpf OFM: 0497 097 783 PO Box 197, KEW VIC 3101
 Sts. CYRIL and METHDIUS Tel.: (03) 9853 7787
 SLOVENIAN MISSION E-mail: slomission.melbourne@gmail.com

Smo v mesecu maju, ki ga poznamo tudi pod imenom »šmarnični« mesec. V Sloveniji razveseljujejo rožice, nežno-bele šmarnice. In ta mesec je z mislijo in priprošnjo posvečen Mariji. Tudi pri

nas v Avstraliji jo častimo s petimi litanijami. Za nami so velikonočni prazniki. Da so bili res lepi, gre zahvala tudi Vam, ki ste na svoj način sodelo-

vali in po svojih močeh prispevali svoj delež, da je bila praznična pahljača bolj pisana. N e m o g o č e je sodelavce naštet po imenih, ker bi lahko komu

storil krivico, zato naj velja moja zahvala vsem in vsakomur: Bog povrni. Hvala tudi za vsa voščila, dobre želje in vaše darove. Skupaj gremo naprej kot bratje in sestre.

Maša na SD Jadran

V nedeljo, 21. marca, smo se ob 12.30 zbrali na Slovenskem društvu Jadran in tam darovali sv. mašo v čast sv. Jožefu. Zbralo se nas je kar lepo število. Na cvetno soboto dopoldne je sedem gospa izdelovalo butarice, ki so na

cvetno nedeljo razveselile marsikatero družino. Popoldne pa smo poromali v Ta Pinu, se priporočili Mariji in se ji izročili v varstvo.

TELOVSKA PROCESIJA bo letos v nedeljo, 6. junija 2021, po maši ob 10. uri. Letos bo prvič potekala v nekoliko spremenjeni obliki. Zbrali se bomo pred lurško votlino in na prostoru pred njo postavili oltarje. Sodelovanje pri okrasitvi oltarjev so obljubila vsa slovenska društva.

Pletenje butaric, od leve Ana Horvat, Marija Kerec, Olga Bogovič, Tilka Horvat, Hilda Vidovič, Teresa Sycamore in Marija Rotar

MAŠA ZA DOMOVINO ob dnevu državnosti in okrogli trideseti obletnici samostojnosti Slovenije bo v petek, 25. junija, ob 10. uri.

ŽEGNANJE v čast zavetnikoma naše cerkve, svetima bratoma Cirilu in Metodu, praznujemo vedno prvo nedeljo v mesecu juliju (njun praznik je 5. julija). Letos bo prva nedelja 4. julija. Ob koncu maše bomo zapeli zahvalno pesem Bogu za vse milosti, ki jih prejemo v našem svetišču. Pridne gospodinje prosim za dobrote iz domače kuhinje, da se bomo po maši lahko skupaj okrepčali.

Štiriindvajseta obletnica smrti patra Bazilija bo v ponedeljek, 26. julija. Mi se ga bomo s hvaležnostjo spomnili pri maši ob 10. uri v nedeljo, 25. julija 2021. Ob tej priložnosti izrekam iskreno zahvalo članicam Društva sv. Eme, ki vsak mesec darujejo za mašo za pokojnega patra, za sestre ter za žive in pokojne članice Društva sv. Eme.

Slovesni praznik MARIJINEGA VNEBOVZETJA bo v nedeljo, 15. avgusta.

Romanje v Ta Pinu

Ob 10. uri bo slovesna maša, pri kateri bomo obnovili posvetitev slovenskega naroda Materi Božji.

ZAHVALA

Iskrena hvala Simonu Grilju za umetelno postavitve letošnjega božjega groba v Lurški votlini.

ODŠLI SO

SILVA JENKO, roj. SEDMAK, je umrla 2. aprila 2021 v Dingley Villagu. Rojena je bila 12. maja 1935 v Zagorju pri Pivki. Od nje so se poslovili v petek, 9. aprila 2021, ob 11. uri, v cerkvi St Mark's Catholic Church v Dingleyju. Pokopali smo jo isti dan na pokopališču Springvale Botanical Cemetery.

Sočutje hčerkama Yoland in Annette, vnukom Robertu, Michaelu, Angie, Talii, Meecah in Bailey, pravnukoma Evie in Antonu ter sestri Ivanki Kolačko v Avstraliji. V Sloveniji pa bratu Rafku Sedmaku in sestrama Milki Penko in Rozi Bascha.

ANNA VRISK, roj. VOGRINEC, je umrla v soboto, 24. aprila 2021, na svojem domu v Clarindi. Rojena je bila 27. aprila 1932 v Varaždinu na Hrvaškem. Otroška leta je preživljala zelo skromno. V šolo je na primer poleti in pozimi hodila bosa. Oče ji je kmalu umrl za tuberkulozo. Sanjala je, da bi postala šivilja, toda mati je njo in sestro potrebovala za oranje njiv. Anna je čutila, da to ni zanjo, zato se je, ko je bila stara 15 let, nekega dne odpeljala v Celje in se zaposlila kot tkalka v tekstilni tovarni. Tam je delala deset let, živela pa v Šempetru pri Celju. Ljudje, pri katerih je živela, so imeli sorodnika na Dunaju, sponzorirali so jo, da je lahko zakonito odšla čez mejo in pridobila vizo. Prenočišče je dobila v

kampu Asten, med Linzom in Ensom. Tam je opravljala kmečka dela in za nekaj dodatnih šilingov prala perilo. Anton, eden od njenih rednih strank, je postal njen bodoči mož. Anna se je preselila v kamp v Salzburgu in čakala na prevoz v Kanado. Mladenič Anton pa ji je pisal, naj se vrne. Pristala je in mu rekla, naj pride ponjo. To se je res zgodilo. Kmalu jo je Anton zaprosil, naj se poroči z njim. To se je zgodilo 20. decembra 1958. Leto kasneje sta se v Genovi vkrcala na ladjo Roma in skozi Sueški prekop pripotovala v Fremantle v Zahodni Avstraliji. Nadaljevali so pot in vsak s svojim kovčkom sta se izkrcala v Port Melbourne, kjer ju je pričakal katoliški duhovnik, oče Rafter, ki jima je organiziral nastanitev in službo. Anna je delala v tovarni čolnov, mož Anton pa pri Volkswagnu v Claytonu. Kasneje sta se oba zaposlila v Huntingdalu in tam začela graditi svoje življenje. Leta 1963 se jima je rodila hčerka Katarina. Leto kasneje se je družina preselila v hišo v Clarindi. Anna se je v devetdesetih letih upokojila in se pri 59 letih naučila plavati. Leta 2001 se je zastrupila z gobami in bila že skoraj na smrtni postelji, vendar je preživela, čeprav ji je zastrupitev pustila posledice. Strastno je vrtnarila in bila velika ljubiteljica živali. Sočloveku je znala prisluhniti in tudi svetovati.

Od nje smo se poslovili s sv. mašo v četrtek, 29. aprila 2021, ob 11. uri, v cerkvi v Kewju. Po maši so jo odpeljali na upepelitev na pokopališče Springvale Botanical Cemetery. Sočutje možu Antonu, hčerki Katarini, pravnuku Thomasu, sestri Angeli Jambrovic na Hrvaškem in polbratu Srečku Vogrincu v Sloveniji.

STANISLAV (STANKO) ČESNIK je umrl na svojem domu v Kewju v nedeljo, 25. aprila 2021. Rojen je bil 9. aprila 1935 v Kleniku pri Pivki. Marijo, ljubezen svojega življenja, je spoznal pri 17 letih. Po dveh letih znanstva sta skupaj pobegnili iz Jugoslavije v Italijo, najprej v ločni kamp pri Trstu. Prva je v Avstralijo prišla Marija, šest mesecev kasneje pa se ji je pridružil. Poročila sta se in v zakonu vztrajala 66 let. Rodila sta se jima sinova Bojan in Stan. Bil je inovativen in razmišljujoč človek. Material za gradnjo prve hiše je prevažal s kolesom, opeko pa sta z ženo sama izdelala s pomočjo kalupa, ki jima ga je posodil prijatelj. Maja 1963 se je družina iz Wagga Wagge preselila v Melbourne. Zelo rad je imel kulturo in kulturno dediščino. Bil je ponosen, da je član slovenskega zbora Melbourne, ki se je kasneje pridružil zboru Slovenskega društva Jadran. Bil je tenor in v zboru pel kar 40 let. Skupaj z ženo sta bila tudi člana Slovenskega kluba Eltham. Rad je ohranjal slovensko tradicijo – delal je kranjske klobase, kislo zelje in vino. Bil je ponosen na svoja vnuka in z njima delil marsikatero bogato življenjsko in delovno izkušnjo. Od njega smo se poslovili s sv. mašo v naši cerkvi v Kewju v sredo, 5. maja 2021, ob 10.30. Pokopali smo ga isti dan ob 14. uri (2 pm) na pokopališču Keilor.

Sočutje ženi Mariji, sinovoma Bojanu in Stanku ter pravnukoma Vincentu in Valentinu.

VIKTORIJA GAJŠEK, roj. CIKANEK, je umrla v sredo, 28. aprila 2021, v bolnišnici v Box Hillu. Rojena je bila 17. novembra 1926 v Novem mestu. V Avstralijo je prišla z letalom 7. maja 1971. Po poklicu je bila medicinska

sestra in je to delo opravljala samo v Sloveniji. V Melbournu je delala v domu za ostarele. Od nje so se poslovili v petek, 7. maja 2021, v St Francis Xavier Church, Montmorency. Pokopali so jo isti dan na pokopališču v Kangaroo Groundu.

Sočutje sinu Ediju, hčerkam Mariji, Jani in Viki ter pravnukom Samantha, Simonu, Matjažu, Damijanu, Jasonu, Vanessi in Jessici. Prav tako tudi sestri Anici Lešnjak v Melbournu ter bratoma Rudiju in Stanetu v Sloveniji.

FRANK ZLATKO TOMAŽIČ je umrl v ponedeljek, 3. maja 2021, v Austin Hospitalu v Heidelbergu. Rodil se je 20. aprila 1961 v Melbournu, leto potem, ko sta njegova starša Frank in Ivanka prišla iz Evrope v Avstralijo. Svoja otroška leta je preživel v Glenroyu. V Gowrie Parku je obiskoval osnovno šolo. Družina se je nato preselila v Greensborough. Šolanje je nadaljeval v Montmorencyju in se kot srednješolec priučil za izdelovalca kotlov. Bil je zelo nadarjen in edinstven delavec. Vajeništvo je opravljal v Port Melbournu kot kotlar in kasneje pridobil certifikat za visoko standardno varjenje s kakovostjo rentgenskih žarkov. Več kot 20 let je delal v podjetju Inver Engineering. Rad je igral nogomet, poleti kriket in tudi balinanje mu ni bilo tuje. Lahko bi rekli, da je imel šport v krvi. Pri dvajsetih je spoznal Cheryl, ki je bila takrat stara 17 let. Po nekaj letih sta se 14. maja 1988 poročila. Dva tedna pred poroko je Cheryl izvedela, da ima raka, zaradi katerega je le 18 mesecev po njuni poroki umrla, stara samo 25 let. Frank ni nikoli našel druge ženske, s katero bi zaživel novo življenje. Lahko bi rekli, da se je Frankovo življenje z njeno smrtjo

ustavilo. Izziv je našel v delu. Nanj je bil ponosen vsak delodajalec. Zelo težko je delal z ljudmi, ki niso imeli radi dela ali niso bili tako učinkoviti kot on. Nikoli ni bil bolan in bil je vedno na voljo. Živel je preprosto življenje in po ženini smrti ni hodil na počitnice. Njegova najljubša pijača je bilo pivo Victoria. Pri komaj 60 letih ga je zadela tako močna možganska kap, da mu zdravniki niso mogli več pomagati.

Od njega smo se poslovili s sv. mašo v sredo, 12. maja 2021, ob 10. uri, v naši cerkvi v Kewju. Po maši so ga odpeljali na upepelitev v Fawkner Crematorium. Sočutje mami Ivanki, očetu Franku ter bratoma Robertu in Petru.

Romana Žetko je uredništvu sporočila: **HENRIK JERŠIČ** je umrl 16. aprila 2021 v bolnišnici Sunshine Hospital. Rojen je bil 24. februarja 1939 v Celju. Od njega smo se poslovili s sv. mašo 23. aprila 2021 v domači cerkvi v St Christopherju, Airport West. Pokopan je bil v Altona Memorial Parku. Henrik zapušča ženo Mario, hčerko Tanjo z družino in številne sorodnike v Sloveniji.

Anna Šutej je uredništvu sporočila: **ZVONKO ŠUTEJ** je umrl 26. marca 2021 v bolnišnici v Geelongu. Rodil se je 10. februarja 1932 v kraju Plemenitaš na slovensko-hrvaški meji. Leta 1957 je odšel v Avstrijo, od tam pa v Avstralijo. Leta 1959 je prispel v Bonegillo. S pomočjo bratranca Nika Kureta je dobil delo v Geelongu, kjer je ostal vse do upokojitve. Leta 1961 se je poročil z Anno, roj. Butala, s katero sta imela štiri otroke. Razveseljevalo ga je osem vnukov. Pogrebna maša je bila 1. aprila 2021 ob 12. uri v cerkvi St Mary v Geelongu, pred mašo je bil rožni venec. Bil je član slovenskega kluba v Geelongu.

Edvard in Jelka Hojak

Frank in Romana Žetko

Ivan in Angela Denša

Jože in Slavka Vrtačič

Anita Pleško – stoletnica

Bilo je oblačno sredino popoldne, ko sem jeklenega konjička parkiral pred hišo, ki stoji na 22 Elphin Grove v Hawthornu. Pozvonim prvič, pozvonim drugič. Nič. Skleпам, da so zvoncu opešale baterije. Še dobro, da tehnika omogoča klic na mobilni telefon. Pokličem Anitino hčerko Magdo Pišotek. Oglasi se prijazen glas. Razložim, da zvonim in čakam pred vrati. Res so bile krive izrabljene baterije. Magda odpre vrata, poleg nje stoji njena mama Anita Pleško, kot ponavadi z nasmehom na obrazu. Topel sprejem, nekaj prvih fotografij, in že sedimo za mizo, na kateri je polno dobrot. Kmalu se zatopimo v prijeten pogovor o življenju stoletnice.

Anita Pleško (njen dekliški priimek je bil Mally) se je rodila 6. maja 1921 na Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici. Očetu Francu in mami Marjani, rojeni Dajnko, se je v zakonu rodilo šest otrok. Anita je odraščala s sestrami Sonjo, Valerijo in Marjo ter bratoma Stanetom in Julijem. Starša sta bila do otrok ljubeča, obenem pa stroga in zahtevna. Družina se je veliko selila iz kraja v kraj, ker je imel oče pač tako službo. Zaposlen je bil namreč kot telegrafist na državnih železniških postajah.

Svojo šolsko pot je začela v Mariboru in nadaljevala v Vojniku. Zelo rada si je nabirala novo znanje in se pridno učila. Pogosto je sanjala, da bo postala učiteljica. Rada se je urila v gimnastiki. Imela je priložnost, da se udeleži

Anitina starša
Marjana in Franc Mally

gimnastičnega tekmovanja v Ameriki. Žal njena družina tega finančno ni zmogla in je ostala doma. Učitelji so bili navdušeni nad njeno sposobnostjo in prilagodljivostjo. Mama Marjana je bila šivilja in Anita jo je rada opazovala pri njenih spretnostih, ki se jih je tudi naučila, in so ji v življenju prišle zelo prav. Kot mlado dekle je bila zaposlena na državnih železnicah. Prodajala je vozovnice in tudi pisarniško delo ji je bilo domače. Ko je izbruhnila vojna, je družina prestajala težke čase.

Po službi se je nekoč odpravila na krajše potovanje z vlakom, kjer je srečala mladega

Anita

Anita in Tone 1944

nekaj tednov, dokler niso dobili vizuma za bivanje v Avstriji. Pot so nadaljevali prek Beljaka in za približno štiri mesece pristali v kampu v Salzburgu. Želeli so si v Avstralijo, vendar je bila ta dežela tako zelo daleč. Ker je imela Anita pod južnim križem (v Melbournu) že nečaka Johna Rabiča, je bila odločitev nekoliko lažja.

Osmega decembra 1956 je družina odletela proti daljni deželi s skandinavskim letalom, ki je šlo iskat športnike, ki so nastopili na olimpijskih igrah v Melbournu. Da letalo ne bi letelo prazno, so ga napolnili z migranti, ki so želeli tja (Anita pove, da je bil na tem letalu tudi Stanko Prosenak). Po dolgem potovanju so pristali na letališču v Essendonu in se od tam z vlakom odpeljali do kampa v Bonegilli. Na začetku ni bilo lahko. Težave so povzročali

gospoda Toneta Pleška, ki jo je prijazno pozdravil. Iskre so preskočile in zatopila sta se v pogovor. Na koncu je dobila povabilo na prvi zmenek. Ostalo naj ostane zgodovina, se prijazno nasmehne Anita. Devetnajstega avgusta 1944 sta se s Tonetom poročila v frančiškanski cerkvi Matere Usmiljenja v Mariboru. Leta 1948 ji je umrla mama, kar je bil zanjo zelo velik udarec, še posebej zato, ker ni mogla na njen pogreb. Rizično je bila noseča s prvim otrokom in so ji zdravniki udeležbo odsvetovali, ker bi lahko splavila. V Celju se ji je 6. februarja 1949 rodila prvorojenka, hči Magdalena Marija (Magda). Takrat je živela pri sestri Sonji, ker je bil mož Tone veliko na terenu. Leta 1953 se ji je v Mariboru rodil še sin Toni. Mož Tone je zelo trdo delal, da je preživel družino. Zaradi težkih razmer sta se julija 1956 dokončno odločila za selitev. Najprej je družina odšla v Gradec k Anitini teti Elzi, pri kateri so ostali

Družina Pleško

Leto 1982, zadnja vrsta od leve: Damian, Maks, sin Tony, Julie, srednja vrsta od leve: hčerka Magda, Anita, Brendan, spodaj od leve: Natasha, Shelly, Narelle in Marie

Podjetje se je imenovalo Triglav Interstate Haulage. Imelo je pet kamionov. Anita je veliko tudi šivala za svojo družino in prijatelje. Njene čudovite obleke in drugi ročni izdelki (vezenje) so nepozabni.

Najtežja preizkušnja v življenju je bila zanjo prometna nesreča moža Toneta, 14. oktobra 1973, ki se je končala z njegovim prehitrim odhodom v večnost. Za vso družino je bilo to zelo žalostno obdobje. Kot mlada vdova je sama pogumno skrbela za vse. »Rekla sem, ljubi Bog, pomagaj! Sama ne zmorem,« pripoveduje Anita. »Vsak dan sem molila rožni venec. In to delam še danes. Moja velika prijateljca sta Jezus in Marija.« Tako je z zaupanjem v Božjo pomoč živela naprej.

Hčerka Magda se je poročila z Maxom Pišotkom in imata tri otroke: Damiana, Natasho in Marie. Sin Tony se je poročil z Julie in tudi onadva imata tri otroke: Narelle, Shelley in Brendana. Anita ima torej šest vnukov in šest pravnukov. To so: Alex, Mia, Sienna, Isabelle, Xavier in Max, sedmi pa se bo rodil junija.

Ko ob koncu najinega pogovora Anito povprašam za recept za dolgo življenje, dobim tale nasvet: »Bodi odkrit in pošten, zagovarjaj resnico in beži od laži!«

Popoldne je kar prehitro minilo. Ob kavici in sladkarijah smo zaključili naše prijetno druženje.

Draga stoletnica in moja soplesalka Anita. Na Vas kličem Božjega blagoslova in vam želim Marijinega varstva na vaši nadaljnji poti. Vaša zvesta prijateljca pa naj še naprej ostaneta Jezus in Marija.

jezik, drugačno okolje, prehrana in kultura. Po nekajmesečnem bivanju v Bonegilli se je družina preselila v Melbourne in se nastanila v Hawthornu. Anita je delala v tovarni, kjer so izdelovali rože iz plastike. Leta 1962 sta z možem Tonetom kupila hišo, v kateri živi še danes. Življenje je postalo bolj urejeno. Mož Tone je začel z lastno prevozniško dejavnostjo, Anita mu je pomagala pri pisarniškem delu.

p. Simon Peter Berlec

BILO JE NEKOČ ...

izpod vašega peresa

Moj odhod iz rojstnega doma Lucija Srnec

Rodila sem se 5. decembra 1932 v vasi Sestrže pri Ptujski Gori. Takoj po drugi svetovni vojni sem odšla v gimnazijo. Takratna država Jugoslavija je vabila in dala možnost, da si mladi rod uredi boljše življenje.

Lucija, marec 2012

Leta 1945 sem stopila v dijaški dom in se tam usposabljala za lepše življenje. V šoli je bilo zelo težko, saj večinoma nismo prav znali ne nemškega in ne slovenskega jezika. Vse je šlo zelo počasi. Po končani gimnaziji sem se s pomočjo staršev in države odločila za učiteljski poklic, saj je država takrat učitelje najbolj potrebovala in nas je podpirala. Po šestih letih študija se mi je odprl svet. Dobila sem dekret ter odpotovala na Primorsko, kamor sem bila nastavljena. Tam sem spoznala Edija.

Edi je pred poroko hotel čez mejo za boljšim zaslužkom. (Takrat sem poučevala na Štajerskem.) Ni mu uspelo. Vso skupino so ujeli in odpeljali v zapor v Ilirsko Bistrico. Edi je dobil sedem let, ker je bil organizator. Presedel je štiri leta v Kočevskem rogu. Po vrnitvi me je takoj poiskal in januarja leta 1954 sva se v Mariboru poročila. Mož ni imel dela, bil je brez državljanskih pravic. S pomočjo prijatelja je dobil službo v Kopru, v hotelu Triglav. Nabavljal je vino po koprskem in izolskem okolišu. Zaprošila sem za premestitev v Koper. Ker so bile ravno polletne šolske počitnice (januar), mi želje niso izpolnili. Ostala sem na Štajerskem do julija, nato pa dobila dekret za Koper, za pet kilometrov oddaljeno vas Čezarje. V Kopru sem rodila hčerko Lili. Stanovali smo v šolski stavbi nad mojo učilnico. Tam sva bila dva učitelja in poučevala ves dan, le ob četrtek sva imela prosto.

Koper je bil takrat še »cona B«. Vsak Koprčan je imel tedensko dovoljenje za obisk Trsta. Vsak teden sva tam obiskovala moževo teto in strica. Leta 1955 sta se združila koprski in ilirskobistriški okraj in vse moževe papirje so poslali v

Koper. V njih je bilo razvidno vse njegovo življenje. V tistem času je Tito obiskal Koper in moža so hoteli zapreti, češ da je nevaren za napad na Tita. Za Edija je jamčil njegov prijatelj in ostal je na prostosti, toda ves čas so pazili nanj. Mož je bil zelo razočaran. Vsakega miličnika se je bal, tudi potem v Avstraliji. Začel me je nagovarjati, da odideva v Trst.

Kmalu zatem sem tudi sama dobila dekret za premestitev v daljne hribe. Šla sem na referat za prosveto in hotela dati odpoved, ker mož ne bi mogel hoditi tako daleč na delo. Odšla sva v Trst in vse razložila teti in stricu. Odločila sva se, da greva v kamp. Teta in stric sta začela poizvedovati, kdaj se je najbolj varno javiti na policijo. Čez nekaj časa sem dobila dekret, da lahko še ostanem na starem mestu. Podpisala sem papirje in leta 1956 smo zapustili Slovenijo. Ostali smo v Trstu in se prijavili na policijo. Odpeljali so nas v kamp San Saba. Pokazali smo jim dokumente, vse je bilo v redu. Opravili smo preglede. Iz Trsta smo šli v Cremono, nato v Bari, kjer smo čakali na odhod v Avstralijo. Kar naprej so nas opozarjali, naj pazimo na otroke, ker »vohuni« iz Slovenije prežijo nanje in jih lahko odpeljejo nazaj.

Moji starši niso nič vedeli o tem. Šele iz kampa sem jim poslala novico in pozdrave po radiu. Dobila sem pismo, da jim je zelo težko, ker ne bodo nikoli poznali moje družine.

Maja 1957 smo se vkrcali na ladjo »Oceanija« in julija istega leta pripluli v Port Melbourne. Na ladji je bilo lepo. Ni nas obhajala slabost kot nekatere, čeprav smo se včasih na stolih v jedilnici, skupaj z obloženimi mizami, »drsali« z enega konca prostora do drugega in nazaj.

Iz Melbourne smo z vlakom nadaljevali pot v Albury, kjer so nas lepo postregli z dobrim kosilom. Nekateri smo se bali, da tega ne bomo mogli plačati. Toda vodje so nas tolažili, da od samega začetka pa do takrat, ko si bomo uredili življenje, za nas skrbi organizacija NCWC. Prispeli smo v kamp Bonegilla ter dobili hrano in stanovanje.

Kadar je prispela pošiljka novih Slovencev, je v Bonegillo prihajal slovenski duhovnik p. Bazilij. Vsakemu je dal »pocket money«, če je bil cerkveno poročen ali ga je on poročil. Ker sem bila učiteljica, naju je hotel poročiti, ali pa ne bova dobila denarja. Povedala sem mu, da sva se cerkveno poročila v Mariboru, v frančiškanski cerkvi, pred oltarjem Antona Martina Slomška, in mu to dokazala z »Družinsko knjižico«, kjer je bil podpisan duhovnik p. Planinšek. Pater Bazilij je rekel, da sta bila sošolca in sta oba postala duhovnika. Tako je bilo vse v redu. Prosila sva ga, naj nam preskrbi stanovanje in delo v Melbourneu. Rekel je, da ljudje neradi vzamejo družino z otroki, čeprav je tisti dan odpeljal družino z dvema otrokoma. V kampu smo bili tri mesece. Mož je srečal vaščane, ki so prišli pogledat, če je tam kakšen domačin. Pogovorili so se in z dovoljenjem odpeljali moža ter mu preskrbeli delo v Beechworthu. S hčerko sva ostali, dokler mož ni dobil stanovanja.

Spet je prišel v Bonegillo p. Bazilij in mi povedal, da nam bo morda v kratkem priskrbel stanovanje v Melbourne, delo pa si morava sama poiskati. Zahvalila sem se in povedala, da je mož že odšel s prijatelji in dobil delo, čez dva dni bom šla za njim. Pater je bil vesel in je rekel, naj pomislimo, da bi še komu pomagali.

V Beecworthu se je rodila druga hčerka Eda. Stanovali smo pri zelo prijazni družini v majhnem bungalovu. Gospodarji so nam nudili domačo zelenjavo in mleko. Čez leto in pol smo odšli v Melbourne, kjer sva z možem delala v tovarni štedilnikov – on dopoldne, jaz popoldne.

Čez nekaj časa smo se zaradi boljšega zaslužka preselili v Myrtleford. Rodil se nama je tretji otrok, sin Igor. Delala sem pri kmetih, vezala zeleni tobak in tudi suhega. Čez dve leti se nama je rodil četrti otrok, sin Branko. Mož je delal na kmetiji. Trije prijatelji so podpisali pogodbo za najem tobačne farme v Buffalo Creeku. Delali smo tudi ponoči in prebirali tobak, ki pa ni dobro uspeval. Naslednje leto smo podpisali pogodbo za najem tobačne farme družine iz Eurobina, kjer smo že prej pomagali. Spominjam se njihovega sina, ki je bil vsak dan z nami in se je igral z Edo, s katero sta bila enako stara. Z nami je tudi jedel kranjske klobase, ki so res lepo dišale. Ko je prišel domov, ga je mama vprašala, kaj neki je jedel, da tako smrdi. Prosil jo je, naj tudi ona kupi take klobase, ker so zelo dobre.

Naš tobak iz Buffalo Creeka se je mož odpeljal prodajat v Melbourne. S seboj je hotel vzeti enega od otrok, pa mu nisem dovolila, saj bi mu lahko v avtu nagajal. Tobak se je prodajal slabše, kot smo mislili. Odpravil se je domov. V kraju Kalkallo, 20 milj iz Melbourne, se je ustavil v restavraciji na kavi. Ko je zavil nazaj na cesto, ga je zadel polpriklopnik, na katerem je bilo naloženih 40 krav, in čisto zmečkal njegov avto. Oba voznika sta bila takoj mrtva. Bil je petek zvečer in čakala sem na vrnitev moža. Ob polnoči sem zaslišala avto. Prepričana sem bila, da je mož, in odprla vrata. Pred mano je stal moški in me vprašal, kje je moj mož. Rekla sem, da ga pričakujem nocoj ali drugo jutro, ker je šel prodajat tobak. Moški je hodil iz sobe v sobo ter videl štiri otroke. Poslovil se je. Čez eno uro se

Avtomobilska nesreča leta 1964

je vrnil (bil je miličnik) ter spet vprašal za moža. Jezno sem mu odgovorila, da ga še ni. Nato je rekel, naj oprostim, da je mož imel avtomobilsko nesrečo. Vprašala sem: »Je živ ali mrtev?« Odgovoril mi je: »Mrtev je.« Padla sem v nezavest. Ko sem spet prišla k sebi, je bila okoli mene skupina ljudi in

me tolažila. Sploh se ne spominjam naše selitve. Naenkrat sem se znašla z otroki pri najboljših prijateljih, družini Malečkar, dokler me niso preselili v Eurobin, kjer bi morali obdelovati tobak. Prijatelji so prevzeli delo. Dobri gospodarji so mi hišo za leto dni nudili zastonj. Vsi so mi bili v veliko pomoč. Tudi Slovenci v Melbourne so naredili lepo denarno nabirko.

Čez eno leto sem se odselila v Melbourne. Pomagali so mi vsi dobri prijatelji. Spoznala sem prijatelja in po dveh letih sva se poročila. Čez noč je tako postal mož in oče štirim nedoraslim otrokom (12, 8, 4 in 2 leti). Postavili smo si hišo, prijeten dom. Po letu dni se je rodil peti otrok. Kot velika družina s petimi otroki smo živeli lepo, mirno življenje. Mož Štefan je pridno delal.

Otroci so študirali, dobili poklice in se poročili. Imam 13 vnukov in štiri pravnuke. Mož Štefan ni poznal vseh, ker ga je kruta bolezen rešila dolgoletnega trpljenja. Tako sem ostala sama.

Cesta, po kateri sem hodila, ni bila vedno lahka.

Največkrat je bila posuta s trdim kamenjem.

A jaz sem še vedno tukaj.

Prišla sem tako daleč,

ker verujem v boljše življenje,

Bog pa hodi z menoj.

Hvala Bogu!

Na pogrebni dan leta 1964

Spomini iz mojega življenja Martin Pečak

Rodil sem se na Plemberku pri Stopičah 23. junija 1936. Oče in mama sta kupila pet hektarjev zemlje – malo gozda, vinograd in staro, s slamo krito hišo. Kupila sta, kot radi rečemo, mačka v žaklju. Leta 1939 je naša hiša zgorela. Pokojni sosed Jože se je vračal z vinske gore Rigel. Preveč globoko je pogledal v kozarec in ne vem, kaj mu je rojilo po glavi, ko se je odločil podžgati našo slamnato streho. V nekaj minutah je pogorelo pol hiše in začela se je podirati. Z očetom in mamo smo še spali. Oče je skočil iz postelje prvi, me zgrabil in nesel na prosto, mama

Leta 1992

pa za nama. Na srečo smo se rešili, da nismo živi zgoreli. Starša sta morala prodati vinograd in gozd, da smo si lahko v bližnjem hlevu naredili majhno stanovanje. Pred tem nam je sosed Lojze ponudil sobo, v kateri smo nekaj časa bivali. V tej hiši so imeli partizani štab in radijsko postajo, tako da smo bili obveščeni o vsem, kaj se dogaja po svetu. Ni bilo elektrike, v bunkerju so imeli generator v obliki kolesa. Obljubili so nam, da nam bodo poklonili UKV radio, če

zmagajo. Tako je tudi bilo. Pa to še ni bilo vse; brez stroškov smo drugi v vasi v hišo dobili tudi elektriko.

Leta 1942 sem hodil v osnovno šolo. Okoli dvanajste ure reče učiteljica: "Vojna je, vrnite se domov kakor veste in znate." Jaz sem šel po bližnjici skozi gozd. Po nekaj minutah teka me je nenadoma zapeklo levo uho. Prijel sem se za uho in ugotovil, da je krvavo. Skozenj je švignila krogla.

Spomladi leta 1943 smo bili v sosedovem vinogradu. Začele so padati topovske granate. Starejši možakarji so rekli, da moramo bežati. In smo res. Bili smo že pri vznožju vinograda. Eden od moških se je spomnil, da je pozabil suknjič. »Martin, ti si najmlajši. Prosim, pojdi ga iskat,« mi je rekel. Nisem se obotavljal, takoj sem stekel ponj. Našel sem ga obešenega na veji. Tekel sem nazaj, da jih dohitim. Med tekom sem zaslišal topovsko granato, ki je padla pred mano. Ko je granata eksplodirala, sem v zrak poletel tudi sam. Zaskrbelo me je, kam bom padel. Nezavesten sem pristal na hrastovi veji. Ko sem se spet zavedel, sem ugotovil, da nisem poškodovan, vendar nisem nič slišal. Bil sem gluhi in ostal gluhi 17 let, od 1943 do 1960. Sluh se mi je povrnil, ko sem bil v Avstriji.

Nekje novembra 1960 sem v Avstriji, v tovarni cinka, kjer sem delal, doživel hudo nesrečo. Eden od sodelavcev je železno cev, v kateri je bilo malo vode in je bila na enem koncu blokirana, položil v stopljen, vroč (460 stopinj) cink. Nastala je močna eksplozija in vreli cink je poškropil tudi mene. Z rešilcem so me odpeljali v bolnišnico na Dunaj. Tam so mi povedali slabo novico, da ne bom nikoli več videl. Rekel sem si, da to ne more biti res. Dali so mi neko tubo, ki se je imenovala »zlata žauba«. Hvala Bogu, pomagala je. Še danes vidim.

Prišel je čas, da zapustim Evropo. Načrtovano je bilo, da 2. marca 1961 po nas prileti letalo v Salzburg. Pa to ni bilo mogoče, ker je bila megla. Z avtobusom so nas peljali v München in še istega dne smo se vkrcali na letalo znamke Boac. To je bilo vojaško letalo predelano v potniškega; imelo je štiri motorje s propelerji.

Drugega marca 1961 ob 11.55 nam je pilot letala zaželel srečno potovanje in srečo v našem življenju v tujini. Po polurnem letenju – bili smo nekje nad Alpami – je en motor odpovedal. V pilotski kabini je vse utripalo, to smo videli, ker ni bilo nobene pregrade med pilotom in potniki. Pilot je bil zelo izurjen, saj nas je varno pripeljal do Rima, kjer smo pristali. Tam so nas namestili v hotel, ki je imel v vsaki sobi telefon. Po skoraj 26 urah smo s

popravljenim motorjem spet poleteli. Iz Rima smo potovali prek Damaska, Sirije, Pakistana, Karačija in Singapurja. Ustavili smo se v Darwinu in 7. marca 1961 ob 19. uri končno pristali na letališču v Essendonu. Tam nas je pričakal pater Bazilij Valentin in odpeljal v Kew. Moram povedati, da sem bil takoj na začetku hud na patra. Rekel sem mu, če nas hoče ubiti, ker vozi po levi strani ceste. Pa

mi je odgovoril: »Kaj ne veš, da se v Avstraliji vozi po levi strani?« Takrat je bila v Kewju kuharica gospa Kregarjeva, ki nam je pripravila večerjo. Po petih dneh vožnje sem tri dni počival. Moj sopotnik iz Salzburga do Melbourne je bil zdaj že pokojni Štefan Tratnjek.

Enkrat naju je p. Bazilij prosil, če greva z njim v Adelaido. Vprašal sem ga, kako daleč je to, in mi je odvrnil, da okrog 750 kilometrov. Midva bi rada šla, sva rekla, pa nimava denarja. In reče pater: »Pa kdo je omenil denar? Vajina naloga bo, da pazita name, da med vožnjo ne bom zaspal.« Na poti do Adelaide me je že močno bolel vrat, ker sem zelo napeto gledal, da se to ne bi res zgodilo. Mislil sem si: »Samo hecal se je, saj je buden.« In nisem več pazil. Pa je prišel rahel ovinek, avto je šel pa namesto v levo kar naravnost. Hitro sem poprijel za volan in tudi pater se je prebudil. Tako se je vse srečno končalo. Obiskali smo Slovence v Adelaidi.

Na pikniku leta 1998

Tridesetega aprila 1961 smo se vrnili in čakala naju je pošta, da naslednji dan ob osmih zjutraj začneva z delom na Public Works Dep. (PWD). Lahko povem, da od 1. maja 1961 pa vse do upokojitve 16. junija 2001 nisem bil niti en dan brez dela. Malo Slovencev je imelo tako srečo kot jaz.

PRAZNOVANJE 30-LETNICE SLOVENSKE SAMOSTOJNOSTI V MELBOURNU

Svet slovenskih organizacij Victorije načrtuje, kako bi v petek, 25. junija 2021, najprimerneje zabeležili in praznovali 30-letnico slovenske samostojnosti. Temu bodo sledila še praznovanja posameznih društev čez vikend. V ta namen smo ustanovili pododbor, ki se je že nekajkrat sestel v slovenskem verskem središču v Kewju in pripravlja program. Sestavljajo ga: predsednica SSO Vic Aust Inc. Frances Urbas Johnson, Paul Bevc, Julija Čampelj, Lenti Lenko, Katarina van der Linden in Anica Markič.

Predvidevamo, da se s kratkim kulturnim programom zberemo ob 12. uri na slovesnosti dviga slovenske zastave na trgu Federation Square. Zaželeno je, da se na tem javnem prostoru sredi Melbourne zberemo v čim večjem številu in s tem pokažemo, kako ponosni smo na svojo rodno domovino. Obenem pa nikakor ne smemo zanemariti ali celo prezreti naše nove domovine Avstralije, ki nam nudi svobodo in dopušča, da javno izkazujemo ljubezen do matične domovine Slovenije, ter je bila prva prekmorska država, ki je 16. januarja 1992 priznala Slovenijo kot samostojno državo. Na to smo avstralski Slovenci, privilegirani otroci dveh domovin, zelo ponosni.

Pridružite se nam, če je le mogoče, in upajmo, da nam bo ta dan tudi vreme naklonjeno. Posebno zaželeni so narodne noše. Na proslavi bosta navzoča slovenski veleposlanik, gospod Jurij Rifelj, in voditelj Slovenskega misijona Melbourne, pater Simon Peter Berlec. Pred tem se bomo ob 10. uri zbrali pri sv. maši v naši cerkvi sv. bratov Cirila in Metoda v Kewju, od koder se bomo nato z avtobusom ali osebnimi avtomobili odpeljali v center mesta. Po končanem uradnem programu se bomo vrnili v Kew, se tam malo okrepčali in sproščeno obujali spomine. V dvorani si boste lahko ogledali arhiv, ki priča o dogodkih izpred tridesetih let; ta bo razstavljen ves mesec junij.

Ko se ozrem nazaj, se mi zdi neverjetno, kako hitro je minilo trideset let od tistega usodnega zgodovinskega dne za Slovence in Slovenijo, o katerem so naši predniki le sanjali. V tem času je Slovenija doživela veliko uspehov doma in po svetu; pa tudi razočaranj. Med pomembnejše dosežke upravičeno štejemo uvrstitev v članstvo združenih narodov, zveze Nato ter monetarne unije. Potem je Slovenija kot svojo denarno valuto sprejela evro in leta 2008 uspešno predsedovala Evropski uniji. Uspešni smo v športu, če omenim le

smučanje in kolesarstvo. Prav lani sta nas Tadej Pogačar in Primož Roglič postavila na svetovni oder s svojim uspehom na dirki Tour de France. Slovenija postaja tudi vse bolj zanimiva za turiste, saj so njene slikovite naravne lepote prava paša za oči. Le Finska in Švedska se lahko pohvalita, da imata procentualno več gozdov kot Slovenija. Kakšna škoda, da se samo od lepote ne da živeti.

O vseh podrobnostih boste še obveščeni, lahko pa za več podatkov kontaktirate tudi predsednico SSO Vic. Frances Urbas Johnson na telefonsko številko 0403 423 695.

Anica Markič

za Svet slovenskih organizacij Victorije

Invitation ~ Vabilo

CSO Vic Australia Inc. is inviting you to celebrate **30 years of Slovenian Independence** at our flag raising ceremony on

Friday 25th June 2021 at 12 noon, at Federation Square, Melbourne.

Transport available with a bus to pick up from Keilor area and from the Slovenian Church at Kew.

Following the ceremony, refreshments will be served at the above mentioned church hall.

More information to follow soon!

SSO Vic Aust Inc. vljudno vabi, da se nam pridružite na slovesnosti dviga zastave ob praznovanju **30-letnice slovenske samostojnosti v**

petek, 25. junija 2021, ob 12. uri na Federation Square, Melbourne.

Načrtujemo avtobusni prevoz z območja Keilor in slovenske cerkve v Kewju.

Po slovesnosti bo okrepčilo v zgoraj omenjeni cerkveni dvorani.

O vseh podrobnostih boste pravočasno obveščeni!

Council of Slovenian Organisations Victoria, Australia Inc.

Svet Slovenskih Organizacij Victorije, Avstralija Inc.

IZ KRALJIČINE DEŽELE – QUEENSLAND

Mirko Cuderman

Patru Darku je po 15 mesecih vendarle uspelo, da nas je obiskal prvo nedeljo v maju. Zaradi virusa smo doživeli nekaj neprijetnosti. Pater Darko je moral na pot v Brisbane ob štirih zjutraj. Na letališču me je čakal že eno uro, ker so njegov polet prestavili na zgodnejšo uro. V dvorani Rotary Club Ashmore se nas je zbralo veliko, kar 36. Pater nam je govoril o svetem Jožefu, ki nam ga je papež postavil za zgled. Po maši smo se odpravili na kosilo v bližnji lokal, da proslavimo materinski dan, ki smo ga ob tej priložnosti prestavili za eno nedeljo.

Ob 30-letnici slovenske samostojnosti bi rad predstavil glavne dogodke, ki so se v obdobju osamosvajanja vpisali v brisbansko slovensko kroniko. Začetek bitke za samostojno Slovenijo v Queenslandu se je začel avgusta 1990

z ustanovitvijo Slovenskega narodnega sveta Queensland. Takrat sem se z veseljem odzval klicu patra Bazilija in Stanke Gregorič, ki sta me vabila k sodelovanju pri novoustanovljeni Avstralski slovenski konferenci v Sydneyju. Od tam sem se vrnil navdušen nad idejo o samostojnosti našega naroda in tukajšnje rojake takoj poklical na izredni sestanek v dvorani društva Planinka. Tam smo že avgusta 1990 ustanovili odbor SNS Qld: predsednik Jože Vah, tajnik Mirko Cuderman in finančni referent Stanko Heric.

Kot tajnik sem takoj poklical vse tukajšnje ustanove – društvo Planinka, Slovensko radijsko skupino 4EB, balinarsko skupino Planinke in cerkveno pevsko skupino z organistom Stankom Sivcem – in jih pozval, da

pismeno podprejo plebiscit za slovensko samostojnost. Odziv vseh je bil hiter in odločen, zato smo dokumentirano podporo takoj poslali naprej. Decembra 1990 nas je že obiskal minister za Slovence po svetu Janez Dular in se Slovincem v Queenslandu zahvalil za močno podporo pri plebiscitu. Petindvajsetega februarja 1991 nas je v dvorani društva Planinka obiskal predsednik takratnega DEMOSA in glavni pobudnik za samostojno Slovenijo Jože Pučnik in nas spet spodbudil in navdušil za pomoč pri osamosvajanju rodne domovine. Šestindvajsetega junija 1991 mi je zgodaj zjutraj (po brisbanskem času) Stanka Gregorič iz Sydneyja po telefonu sporočila, da je slovenska vlada v Ljubljani pravkar proglasila samostojnost Slovenije. O tem sem takoj obvestil vse člane SNS in prijatelje. Zmenili smo se, da ob dveh popoldne pripravimo veliko proslavo v društveni dvorani. Nanjo sem povabil medijske hiše. Svečanost smo brez odlašanja pripravili zato, da bodo povabljeni novinarji televizijskih postaj imeli priložnost slovensko slavlje ob harmoniki predstaviti na večernih TV poročilih. Novinarji so se vabilu res odzvali, prileteli s helikopterjem na društvo Planinka in posneli našo veselo družbo. Postregli smo jih s potico in jedmi, ki so jih naše gospodinje hitro napekle in pripravile. Tako smo se spoznali z novinarji, ki so nam bili zelo naklonjeni tudi kasneje, ko je bila Slovenija napadena. Slavje se je odlično obrestovalo, saj so ga še isti večer predvajali na poročilih in naslednji dan objavili v dnevniku *Courier Mail*. Naj dodam, da v tistih časih nismo imeli elektronske pošte in smo bili večinoma

odvisni od radia, televizije in faksov, ki nam jih je prek Jožeta Vaha pošiljal gospod Alfred Brežnik iz Sydneyja.

Tridesetega junija 1991 smo skupaj s Hrvati organizirali veliko protestno zborovanje na Roma Streetu v centru Brisbana. Bilo nas je več kot dva tisoč – veliko Slovencev, a še veliko več Hrvatov in drugih prijateljev z različnimi parolami in plakati. Protestu so sledila tudi protestna pisma tukajšnjim državnim predstavnikom. Jože Vah je navezal dobre osebne stike z državnim poslancem Johnom Bradfordom, ki se je pri avstralski vladi močno zavzel za priznanje Slovenije. Jože Vah je v času napada JLA na Slovenijo na televiziji izrazil željo po priznanju samostojne Slovenije. Četrtega julija je naša novinarka Suzana Pekol za dnevnik *Courier Mail* objavila lep članek v prid priznanja samostojne Slovenije, 20. julija pa so objavili tudi mojo prošnjo za priznanje. Dvakrat sem obiskal tukajšnjega zveznega poslanca Michaela Lavarga in mu predstavil kritično stanje v rodni domovini. Tudi on se je pri avstralski vladi v Canberri močno zavzel za priznanje. V Canberri so med zveznimi poslanci ustanovili prijateljsko skupino Slovenian Australian Friendship, katere predsednik je bil takrat Michael Lavarge. Julija 1991 in 19. oktobra 1991 smo organizirali denarno nabirko in priredili zabavno prireditev za pomoč domovini v času vojne škode. V naši farni cerkvi v Woodfordu je takratni avstralski župnik odločno podprl samostojnost Slovenije. V cerkvi je po klopih razdelil zemljevide Slovenije in vse soočil z moralnim vprašanjem in dolžnostjo braniti svojo suverenost pred agresorji. Tudi v drugih cerkvah so duhovniki zagovarjali su-

verenost Slovenije. Omenjeni podatki iz publikacije *Naša bitka za Slovenijo* so predvsem arhivskega pomena. Dokumentacijo in slike hranim v našem arhivu. Obstaja pa še ena plat bitke za Slovenijo, ki bolj logično prikaže njen uspeh. Pater Bazilij je na praznik Marije Pomočnice, 24. maja, več kot trideset let vztrajno poudarjal potrebo po molitvi za samostojnost Slovenije in njeno rešitev pred komunizmom. Dokaz za to lahko najdemo v starih številkah *Misli*. Takrat mnogi niso upali niti pomisliti, kaj šele verjeti, da bo Slovenija kdaj samostojna. Veliko ljudi pripisuje uspeh samostojne Slovenije ravno molitvi, oziroma molitvam k Bogu po Marijini priprošnji. Molitev je vedno tako ali drugače uspešna. Kdor dvomi, naj pogleda v revijo *Glasnik Kraljice miru*, kjer je vsakokrat objavljenih zelo veliko uslišanj. Vsi rojaki, ki so bili tukaj kakorkoli vključeni v bitko za Slovenijo, so vložili ves svoj trud, čas in napore v nesebični ljubezni do svojega naroda, za svobodo in dobrobit Slovenije. Nihče ni pričakoval koristi ali zahvale. Ko smo šli na protest, nismo vzeli fotoaparata, da bi se lahko hvalili s fotografijami (slikali so nas drugi), ker je bil naš edini cilj rešitev rodne domovine. Upamo in želimo, da si bo Slovenija kmalu opomogla od virusa in da bo vlada Janeza Janše uspešno nadaljevala z delom v skrbi za slovenski narod.

Z vabila ob 30-letnici slovesnosti v naši Kraljičini deželi, ki ga je razposlala gospa Nevenka Clarke, povzemam glavne podatke:

You are warmly invited to join us in the celebration of the 30th anniversary of Slovenian independence. 30 years ago, the century-old dreams of many

Slovenians came true. Slovenia became an independent nation and achieved statehood by the declaration of independence on the 25th June 1991. This year we celebrate the 30th anniversary of Slovenian independence. You, your family and friends are cordially invited to the celebration of this special anniversary. The gala lunch will be accompanied by a program of festivities. Join us!

WHERE: Victoria Park Golf Complex, 309 Herston Rd, Herston Qld 4006

WHEN: Sunday, 27 June 2021, 12 noon–3 pm

COST: \$35 per adult, \$10 per child up to and including 12 years old (EARLY BIRD PRICE if paid until 31 May 2021)

OBVESTILO VELEPOSLANIŠTVA REPUBLIKE SLOVENIJE V CANBERRI

Vlada Republike Slovenije je sprejela odstop gospe Nevenke Golc-Clarke iz osebnih razlogov in jo razrešila s položaja častne konzulke Republike Slovenije za Queensland.

Veleposlaništvo Republike Slovenije je bilo zelo zadovoljno z delom gospe Golc-Clarke kot častne konzulke Republike Slovenije in je izjemno hvaležno za njen neprecenljivi prispevek od januarja 2015. Ves čas je izkazovala visoko stopnjo integritete, predanosti in profesionalnosti pri izvajanju konzularnih nalog. Veleposlaništvo bo ohranilo tesne stike z gospo Golc-Clarke, saj vemo, da bo tudi zasebno še naprej promovirala sodelovanje z Republiko Slovenijo.

Nekaj slovenskega – »frtalja« ali »cvrča«

Alen Ušaj

Preprosta slovenska domača jed iz jajc, ki so jo nekoč pripravljali za 1. maj. Frtalja je značilna predvsem za primorsko, kraško in istrsko kuhinjo. Gre za na videz preprosto jajčno jed, ki ima nešteto različic. Izvira iz Furlanije, a je razširjena po vsej Primorski. Je sorodnica omlete, palačink in šmorna, vendar pa se od omenjenih jedi bistveno razlikuje. Medtem ko so omlete in palačinke praviloma

tanke, šmoren pa razdrobljen, je pri frtalji bistvena oblika torte in njena debelina, včasih tudi več kot tri centimetre.

Jajčne omlete ali frtalje pripravljamo iz stepenih jajc, ki jim dodamo malo moke in mleka ter različna sesekljana zelišča ali druge najrazličnejše dodatke. Moka in jajce sta le vezivo. Pri tem je seveda pomembno, da uporabljamo sveža zelišča oz. mlade poganjke. Najpogosteje se dodajajo: koromač, melisa (srčno zelje), madrjanca (beli

vratič), žajbelj, peteršilj, blitva, čemaž, drobnjak, poganjki divjega hmelja, bljušč, labodika, šparglji, listi mlade čebule ali mladega česna, meta, rman, trpotec, pehtran, mlada kopriva, radič, regratovi, bezgovi ali akacijevi cvetovi ... Lahko uporabimo tudi druge mesne ali mlečne dodatke – pršut, ocvirke, klobaso, sir – in celo sadje – naribana jabolka. Čeprav povečajo hranilno vrednost in dajo okusu posebno noto, pa so odveč, če hočemo uživati »pravo zeliščno frtaljo«.

Nekoč so frtaljo največkrat pripravljali za malico, s katero so se okrepčali delavci med delom na kmetiji. Lahko je samostojna jed, h kateri po želji dodamo še omako in domač kruh. Pogosto jo postrežejo kot del predjedi, poleg narezka, ali kot prilogo.

Za eno frtaljo sta dovolj že dve jajci. Lahko jo pripravimo kot slano ali sladko jed – to je seveda odvisno od ostalih sestavin. Pečemo jo v visoki ponvi, ki jo pred tem namastimo z oljem, mastjo ali maslom. Frtaljo je treba med peko enkrat obrniti, da se na obeh straneh lepo in enakomerno zlatorumeno zapeče. Prava frtalja mora biti debela vsaj centimeter ali več.

FRTALJA Z DIVJIMI ŠPARGLJI

Za pripravo potrebujemo:

2 jajci	2 žlici moke	1/2 dl mleka
120 gramov divjih špargljev	1 majhno čebulo	žlico oljčnega olja
sol in poper (po okusu)		

Postopek priprave:

Oprane šparglje narežemo ali natrgamo na manjše koščke, ki naj bodo dolgi približno 3 centimetre. V posodo ubijemo jajci in ju razžvrkljamo. Dodamo moko in mleko ter vse skupaj dobro stepemo, da dobimo gladko zmes. Čebulo olupimo, sesekljam in prepražimo na olju. Ko postekleni, v ponev dodamo še šparglje. Vse skupaj solimo in popramo, nato pa pražimo kakšno minuto ali dve, da se šparglji zmehčajo. Prelijemo z jajčno maso in na zmernem ognju pečemo približno dve minuti. Ko vidimo, da je fritalja na spodnji strani že lepo zakrknila, jo s pomočjo krožnika ali pokrovke obrnemo in popečemo še na drugi strani. Čas peke je odvisen od debeline fritalje (od 2 do 5 minut na stran, če je zelo debela, tudi več).

FRTALJA Z RADIČEM

Malce manj znana, toda nič manj okusna, je fritalja z radičem. Poznamo več vrst radiča, največkrat ga ločimo po barvi (zelen in rdeč). V primorski kuhinji pogosto uporabljajo tudi divji radič ali cikorijo.

Za pripravo potrebujemo:

2 jajci	2 žlici moke	1/2 dl mleka
120 gramov radiča	1 majhno čebulo	1 strok česna
žlico oljčnega olja po želji sol in poper		

Postopek priprave:

Radič operemo in narežemo na trakce. Čebulo in česen olupimo ter ločeno sesekljam. Jajca ubijemo in razžvrkljamo v posodi. Dodamo še moko in mleko

ter vse skupaj dobro zmešamo oziroma stepemo. Na olju prepražimo sesekljano čebulo, dodamo sesekljan česen in radič. Na hitro prepražimo in začинimo ter prelijemo z jajčno maso.

Vse skupaj cvremo na zmernem ognju približno dve minuti, da se zlaturumeno zapeče. Nato fritaljo previdno obrnemo in še na drugi strani pečemo približno tri do štiri minute.

FRTALJA Z JABOLKI

Sladke fritalje so priljubljene predvsem pri otrocih, a se jih ne bi branil noben sladkosned. Tradicionalno so največkrat pripravljali sladko fritaljo z jabolki, vendar pa lahko eksperimentiramo in uporabimo tudi kakšno drugo sadje ali kombinacijo sadja. Če želimo bolj puhasto oziroma rahlo fritaljo, lahko v zmes dodamo še malo pecilnega praška, sode bikarbone ali radenske. Tudi pri moki lahko izbiramo med navadno pšenično, pirino, ajdovo, riževno ...

Za pripravo potrebujemo:

3 jajca	3–4 žlice pirine moke	1 dl mleka
50 g sladkorja	200 g jabolk	50 g masla
šopek melise ali mete		

Postopek priprave:

V posodi razžvrkljamo jajca in mleko, dodamo moko in sladkor ter vse skupaj dobro premešamo. Dobiti moramo tekočo in gladko zmes. Jabolka olupimo in naribamo, lahko pa jih pustimo neolupljena in jih narežemo na drobne kocke. Meliso ali meto drobno nasekljamo in dodamo k naribanim jabolkom. Po želji lahko dodamo tudi cimet in pest nasekljanih orehov ali drugih oreščkov, rozin ... V visoki ponvi stopimo maslo in nato vanjo stremo naribana oziroma narezana jabolka, ki jih na hitro podušimo. Ko se jabolka nekoliko zmehčajo, jih prelijemo z jajčno mešanico in vse skupaj na hitro premešamo, da se jajca in jabolka enakomerno razporedijo po ponvi. Fritaljo pustimo, da se na spodnji strani zlaturjava zapeče, nato jo obrnemo in zapečemo še na drugi strani.

Fritaljo lahko serviramo celo, lahko pa jo narežemo na kose kot torto.

SAMOSTOJNA SLOVENIJA PO TRIDESETIH LETIH

Čas vse prehitro mineva, spomini preživelih pa ostajajo sveži, čeprav je od »slovenske pomladi« minilo že dolgih 30 let. Hladne avstralske zimske dneve je leta 1991 nenadoma obsijalo toplo pomladno sonce iz naše ljubljene, daljne domovine Slovenije – žarek *slovenske pomladi*. Čutili smo, da se končno uresničujejo tisočletne želje in upanje našega zaslužjenega naroda, da samostojna Slovenija lahko postane realnost. Toda le, če bomo Slovenci doma in po svetu združili svoje moči, če bomo dovolj pogumno in zvesto sledili našemu idealnemu cilju.

Uradne dnevne novice po vsem svetu so bile polne mešanih in zaskrbljujočih poročil o zračnem in tankovskem vojaškem napadu JLA na malo uporniško republiko Slovenijo, ki ji je dovolj mačehovstva velike Srbije in se hoče rešiti komunističnega jarma jugoslovanskih oblasti. Občudovali smo mladega novinarja in borca za resnico, ki je javno izpostavil zle načrte SFRJ ter ogrozil svojo osebno varnost, da bi branil slovenski narod, ki mu je pretila popolna utopitev v »balkanskem kotlu« narodov. Janez Janša je postal slovenski narodni heroj in naše veliko upanje, da bo borba za demokratično prenovo domovine in osamosvojitve uspešna. Kot urednica tedenskih slovenskih radijskih oddaj »Slovenski čas« v našem mestu in širši okolici sem redno prejemale uradna obvestila o političnem dogajanju v domovini in bila tesno povezana z drugimi uredniki slovenskih radijskih oddaj širom Avstralije. Rojaki smo si navdušeno podajali zanimive knjige prizadevnih raziskovalcev antične zgodovine našega naroda (Savli, Tomažič, Bor idr.) in se videli ne le kot razlaščene potepuhe iz Prpjatskega jezera po 6. stol., temveč kot ponosno, kulturno, delavno, avtohtono prebivalstvo srednje Evrope, poznano kot Veneti (Wendi, Sclaveni, Eneri, Vindišarji ...). Ta zavest je povzdignila naš narodni ponos, saj smo se podzavestno zavedali, da imamo kot narod popolno pravico do svoje lastne države in demokratičnega samoupravljanja.

Zgroženi smo sledili novicam na televizijskih ekranih in v radijskih poročilih: »Vojni napad JLA na uporniško republiko v sredini Evrope!« Sledile so neprespane noči, telefonski klici avstralskih novinarjev, da bi jim natančneje razložila, kaj se dogaja sredi Evrope, in kje je sploh Republika Slovenija? Sledila so osebna vabila raznih ustanov in šol, kjer sem študentom razlagala podrobnosti o vzroku vojaškega napada na mojo domovino ter jim odgovarjala na številna vprašanja. V cerkvi sem organizirala mašo za domovino, za mirno etnično rojstvo samostojne demokratične Slovenije, brez nadaljnjih žrtev ter norega vojnega razdejanja domovine. Naše navdušenje so kmalu poparile negativne vesti – da OZN, ZDA in mnoge druge države ne odobravajo »odcepitve« Slovenije od Jugoslavije. Finančno so zato celo podprli srbsko vlado. Zato smo morali Slovenci po svetu

organizirati javne proteste in pritisk na vlade po svetu, pošiljali smo jim peticije za demokratično rešitev slovenske osamosvojitve, da nujno podprejo naš trud. Zavedni slovenski rojaki v posameznih avstralskih državah smo se hitro organizirali v Slovenske narodne svete (SNS ACT, NSW, VIC, SA, QLD), sestavne dele Avstralske slovenske konference (ASK), ta pa je bila sestavni del Svetovnega slovenskega kongresa v Ljubljani (SSK). Prevezela sem tajniške dolžnosti ASK in SNS VIC v zadnjem obdobju delovanja ter bila kot podpredsednica SSK v enem obdobju zadolžena za čezmorske dežele. V tem svetovnem združenju Slovencev smo se zbirali rojaki, ki smo s srcem in dušo dihalo za domovino. Nismo se ustrašili stroškov, dolgih poti, porabljenega časa ali kakršnekoli žrtve. Centri slovenskega gibanja so bila verska središča; v Melbournu je pokojni pater Bazilij takoj predlagal spravo med desno in levo usmerjenimi rojaki ter društvi. Z žalostjo pa smo spoznavali, da vsi rojaki ne podpirajo našega prizadevanja in raje čakajo, kaj se bo zgodilo. Novinarjem so nekateri celo odgovarjali z »no comment!« Žal nas je to ideološko razdelilo v nadaljnjem sodelovanju za dobrobit domovine. Večina najprizadevnejših rojakov, ustanovnih članov SNS, ASK SSK, je danes, žal, že med pokojnimi. Vendar se jim je uresničila življenjska želja, ko so videli svojo domovino samostojno in demokratično prerojeno, čeprav ne tako idealno, kot smo si jo predstavljali – »kot drugo Švico«.

Ko sledim dogajanju v Sloveniji in Evropi me skrbi, da se Slovenci spet utapljam v evropskem kotlu narodov, da izgubljam našo narodno zavest, našo tisočletno kulturo, jezik in ponos. Zaradi NWO (New World Order/Novi svetovni red) me resnično skrbi za prihodnost našega naroda. Sprašujem se, ali se nismo v zadnjih tridesetih letih le naivno premaknili z »dežja pod kap«.

Ali bo sedanjemu predsedniku vlade RS Janezu Janši spet uspelo rešiti naš narod izpod peruti nove mačehe Evrope? Upam, DA!

Jožica Marn Gerden iz Mildure

MOLITEV ZA DOMOVINO

Nebeški Oče, postavi si nas v to lepo domovino, da bi izpolnili svoje poslanstvo in bili odprti za življenje. Vendar nas mnoge sile odvrčajo od tega; prevečkrat iščemo sebične koristi in pozabljamo na druge. Zato Te prosimo za dar skesanosti in spreobrnjenja. Naj Tvoj Duh zaveje nad možmi in ženami, ki nas vodijo, da bodo delovali za pravičnost in razvoj domovine, nam pa pomagaj, da bomo odgovorni na svojem mestu in da se bomo kljub razlikam veselili drug drugega. Pomagaj nam podpirati mlade, biti blizu družinam in ostarelim ljudem. Nauči nas prisluhniti vsem, ki trpijo. Na priprošnjo nebeške matere Marije se nas usmili, molitev in post naj bosta naša zaveza s Teboj. Prosimo Te, podeli nam blagoslov za naše osebno in skupno življenje. Amen.

Razmišljanja

Cilka Žagar

Narava in politika

Ljudje že od vsega začetka skušamo izboljšati svet. Politiki vedno obljublajo več pravic več ljudem. Vsaka generacija išče, kaj je v družbi nepravilno in nepošteno, in obljublja spremembe. Vsak politik, celo vsak človek, bi rad ustvaril red in mir po svoji zamisli. Revolucionarji se najprej borijo za oblast, potem za mir.

Zakoni in pravila vedenja služijo določeni družbi in določenemu času. Nekateri se pritožujejo, da so biblijska pravila nepravilna in nelogična. To so bila prva napisana pravila za družbeni red in za zdravje ljudi v tistem času. Deset zapovedi je še vedno osnova naše zakonodaje. Tudi lanskoletne zakonodaje niso več v veljavi, ker zadnje čase oblasti vse hitreje menjajo zakone in pravila vedenja. Zadovoljiti hočejo vse skupine in posameznike, ljudje pa smo vznemirjeni, ker je vedno več novih pravil in zakonov. Kar je veljalo včeraj, je danes pregrešno, sramotno in prepovedano. Ljudje se bojijo, da bodo kaznovani celo za prekrške, ki so jih naredili v preteklosti, ko so veljala drugačna pravila. Hitro menjavamo tudi voditelje, ker eni obljublajo več sprememb kot drugi.

Ženske imamo zdaj veliko več pravic, a obenem tudi več odgovornosti. Delamo dolge ure in napredujemo v službi, pogosto pa pozabljamo na svojo najpomembnejšo vlogo. Vedno manj imamo časa za družino. Ko na starost zapustimo službo, nam ostane samo družina. Če otrokom nismo posvetili časa, ko so bili majhni, ne moremo pričakovati, da bodo imeli v naši starosti čas za nas.

Mogoče so živali srečnejše, ker se ravna po starih naravnih zakonih in se zato nenehno ne sprašujejo, kaj je prav in kaj ni. Sin me je opomnil, naj ne primerjam ljudi z živalmi. Ljudje imamo vendar razum. Zato bi morali vedeti več in izboljšati medsebojna razmerja.

Opazujem, kako vesel je sosed Dominik, ko hrani ptice. Seveda se zavedam, da ptice lahko hrani samo Bog, in da to umetno hranjenje ni priporočljivo. Vsak dan se več golobov udeleži Dominikovega zajtrka. Ponavadi jih je nekaj sto. Opazujem tudi predrzno in nespodobno obnašanje golobjih samcev. Kar naprej plešejo pred

golobicami, zasledujejo jih in se šopirijo. Podobno moško prevzetnost, celo nesramnost, opažam celo v dokumentarnih filmih o naravi, kjer je dvorjenje samcev glavni del in smisel njihovega življenja. Šopirijo se z razkošnimi barvami, pesmimi in plesi; znajo pa tudi zgraditi zavetje in braniti družino. Kadar samicam dvorjenje samcev ne ustreza, se obrnejo stran in se od njih odmaknejo. Najmočnejši in najvztrajnejši ženin ponavadi dobi nevesto. V starih časih so rekli, da samec izbira, samica pa izbere. Zanima me, kako samice vedo, kateri samec bo najboljši oče naraščaju. Tudi ko samice že izberejo kandidata za ustvarjanje družine, se sam proces osvajanja pogosto ne umiri. Tudi rojevanje in smrt sta del življenja. Verjetno bomo morali te golobe in leve kmalu poslati v šolo, kjer jih bodo naši politiki naučili, da morajo samice igrati enako vlogo kot samci. Le zakaj bi to pravilo veljalo samo za ljudi.

Mnogim ženskam je žal, da so se pravila spremenila. Dvorjenje in komplimenti so zdaj zakonsko prepovedani. Moški več ne branijo žensk, ne odpirajo vrat, ne nosijo težjih bremen, niso odgovorni za družino.

Prijateljica Penny gre rada na sprehod. Pravi, da pogreša žvižganje gradbenih delavcev, ko gre mimo njih. Ti delavci so se že naučili, da je kakršnokoli dvorjenje in občudovanje žensk prepovedano. Pisarniški delavec je izgubil službo, ker je dekle iz sosednje pisarne povabil na kavo. Kako predrzni so ti moški.

Moj podiater iz Canberre pravi: »Fantje se ne upajo približati dekletom, ker se bojijo, da bodo obsojeni kot napadalci ali celo iskalci primerne samice za ustvarjanje družine.«

Vedno manj prijateljev imam

Novo razumevanje se ponavadi rodi iz težkih lastnih izkušenj. Nikdar nisem prav razumela osamljenosti ljudi, ker sem vedno imela veliko dolžnosti in sem bila obkrožena s prijatelji in sodelavci. Počutila sem se vključena v dogajanje okrog sebe. Dolžnosti ti povedo, kdo si, in zakaj si tu. Bila sem mnogo stvari; predvsem mati, žena, učiteljica in prijateljica. Vsa leta sem tudi prevajala, pisala pisma in urejala dokumente za druge priseljence. Zdaj nimam več teh vlog. Vse pogosteje sem na pogrebu ali na obisku v domu ostarelih. Življenjski prijatelji so s seboj vzeli del mene in zdaj čutim to izgubo. Nikogar več ni, ki bi se spominjal, da sem bila nekoč stara osemnajst, trideset,

šestdeset let. Nova prijateljstva ne segajo v mojo mladost, ne vedo za moje žalosti in veselja.

Sosed Dominik se kar naprej glasno pogovarja sam s sabo, ker samo on ve, kje je bil in kaj. Rad se spominja ljudi, ki so ga imeli radi, in trenutkov, ko mu je pri delu uspelo.

Sama kot prostovoljka malo delam pri Vinnies in v soseščini. To mi omogoča stik z življenjem našega mesta. Zdaj vidim, kako pomembna je služba, pa čeprav ni plačana. Hodim tudi v Book Club; v knjižnici se enkrat na teden srečamo tujci – družijo nas samo knjige, ki jih beremo. Izmenjamo si misli. Za nas ne obstaja ne včeraj in ne jutri; narodnost, rasa in veroizpoved niso pomembne. Eden drugemu smo odprta knjiga z vsemi pomanjkljivostmi in predsodki. Čutimo le, da sodimo med bralce knjig, in tako smo delno tudi medsebojno povezani.

Otroci

Ljudje iščemo sebi primerno družbo; ponavadi ljudi približno podobne starosti, zanimanja in sposobnosti. Tudi otroci iščejo svoje vrstnike. V starih časih so imele družine veliko otrok in so se lahko igrali skupaj. Tudi igrač smo imeli vedno dovolj. Kamenčki in palčke, voda in blato so bili gradbeni material in vedno pri roki. Deklice so rade šivale punčke, fantki so delali frače in piščalke. Na paši smo deklice rezljale repo, iz nje naredile krožnike in skodelice in postregle z njimi. Mlin je bil na vsakem bregu, po katerem smo zakotrljali zemljo. Večji kosi so leteli naprej, majhni pa so se ustavili, presejani kot moka, ki smo ji primešali vodo in »pekli« kolače. Takoj ko so nas starši opazili, smo vedeli, da je igre konec, in nas čakajo dolžnosti.

Danes imajo mnoge družine enega otroka, ki je tako prikrajšan za družbo drugih. Starši kupujejo drage igrače, da otroka zamotijo, ko se naveliča gledati televizijo. Večinoma so to elektronske igre, za katere niso potrebni ne telesni napor ne ustvarjalna domišljija ne dialog. Te igre ne vzpodbujajo telesne, umske in čustvene rasti. Večkrat ujamem, ko se ljudje pritožujejo, da so današnji otroci nespoštljivi, zahtevni, nehvaležni, nagajivi in glasni. Otroci so radovedni, igrivi, energični in ustvarjalni, zato je naravno, da iščejo pozornost in pohvalo za svoje uspehe. Hočejo se pokazati.

Zdaj se srečujemo na Facebooku. Hiteti moramo, da nas ne bi drugi prehiteli. V tihih trenutkih se vračamo tja, kjer je čas tekel počasneje in smo ga bolj razkošno posvečali toplim medsebojnim odnosom.

Kako se stvari narobe obrnejo

Danes mi gre vse narobe. Začelo se je z računalnikom, ker mi določene stvari povzročajo težave. Bila sem že malo živčna, ker se mi je mudilo na poroko 80-letne znanke. Vsak naj bi sabo prinesel krožnik jedi. Ko sem se s krožnikom spravljala v avto, sem se spotaknila, padel mi je iz rok in hrana se je raztresla po garaži. Skočila sem v trgovino po nove dobrote in zamudila četrto ure. Ko sem prišla na dogovorjeno mesto, tam ni bilo nikogar. Vrnila sem se domov. Prijateljica Marie me je kasneje prišla vprašat, zakaj me ni bilo. Povedala je, da so zaradi koronavirusa in varnejših pogojev v zadnjem trenutku zamenjali kraj poroke. Obvestilo so obesili na vrata. Nisem ga opazila, ker sem se odpeljala že, ko sem videla, da ni avtomobilov.

Marie je tudi povedala, da je novoporočenka June rekla, da ve, da jo jaz ne maram. O June nimam nobenega posebnega mnenja, a nekoč sem se z njenim možem pregovarjala o politiki in je morda zvenelo, da ga ne maram.

Ta zgodbica samo pokaže, koliko skritih, neizrečenih dialogov poteka med ljudmi. Tisto, kar mislimo ali rečemo, je lahko zagovarjati, ne moreš pa predvideti, kako si tvoje besede razlagajo drugi. Ljudje tvoje misli in besede prevedejo v svoje misli in razumevanje. Posebno v majhnem kraju moram biti zelo previdna, kaj rečem.

Pozdravljeni, bralci revije Misli

Ker me že dolgo peče vest, da nisem nič naredila za našo družinsko prijateljico, sem se odločila, da Vam povem, da imamo še eno gospo, ki je 23. novembra 2020 dopolnila 100 let. Rojena je bila na Krasu, v majhni vasici Kregolišče blizu Komna. V Avstralijo je prišla že pred šestdesetimi leti. Lahko rečem, da je imela srečo, ker je imela tu še dve sestri, Mileno in Marijo, ter brata Milana. Vsi trije so že pokojni. Bili so zelo povezani, saj so delali skupaj – imeli so Milk Bar. Naši slavljenki je ime Srečka, njen rojstni priimek je bil Šusteršič. Njen mož je bil italijanskega rodu, zato je zamenjala ime in priimek v Felisity Franceskutti. Zdaj živi v domu za starejše Goonawara v Sunburyju. Še vedno je zelo pogumna, živahna in dobre volje. Ima dva sinova, Georga in Brunota. Srečka je tudi teta od Michaela Umeka.

Vsem lep pozdrav

Romana Žetko

80-84 Brisbane Road
St. John's Park NSW 2176
Tel: (02) 9426-1000
E-mail: triglavinfo@mountiesgroup.com.au
Piše: Martha Magajna: (02) 9609 6057

Minilo je več kot leto dni, odkar so se zaprla vrata naših klubov in organizacij. Življenje se je z novimi valovi okužb s koronavirusom povsem spremenilo in ljudje so se bolj povezali s svojimi družinami. Ko pa so natančna pravila zdravstvenih strokovnjakov malo olajšala strogo izolacijo, smo se začeli spet zbirati, najprej v majhnih, potem pa tudi v večjih skupinah. Držali smo se pravil, nosili maske, razkuževali roke, merili temperaturo, vzdrževali medsebojno razdaljo in prosili Boga, da nas bi obvaroval hudega. Podpisali smo peticijo s prošnjo, da se odpre naša cerkev, in ustregli so nam – seveda z omejitvami. Kmalu so se odprli tudi klubi in spet smo se v majhnih skupinah srečevali pri kosilu ali večerji v klubu Triglav Mounties. Vse druge dejavnosti so bile še vedno prepovedane, še dolgo smo čakali na šport, loterijo, ples, uporabo otroških igrišč in druge množične aktivnosti, kjer se je lahko zbralo nad 30 ljudi.

BALINARJI TRIGLAVA

Balinarji so bili prvi in najbolj navdušeni za zbiranje v večjem številu. Korona nam je sicer prizanesla, nekaj članov pa smo izgubili zaradi rakavih obolenj. Nekateri so se morali odpovedati športu zaradi revmatizma, še vedno pa nas je dovolj, da skoraj napolnimo balinišča. Če poznate koga, ki bi rad balinal,

mu povejte, da ga bomo veseli, nekaj prostora se vedno najde. Tekmovanja imamo vsako sredo in soboto popoldne, od 12.30 do 5.00 popoldne. Večina ljudi naše starosti je zadovoljnih, da se še lahko gibljejo po balinarskih stezah ali se vsaj srečajo in pogovorijo s prijatelji. Naša balinišča so imenitna in enkrat ali dvakrat na mesec imamo ob petkih zvečer tudi posebne goste. Skupina mladih balinarjev »Special Olympics Bocce« pride skupaj s starši najprej na večerjo, potem pa nekaj ur posvetijo balinanju. Že večkrat so se udeležili tekmovanj na specialnih olimpijskih igrah v različnih krajih sveta. Zanje je treba spremeniti dimenzije balinarskih stez, za kar poskrbi Lojze Magajna, ki ureja triglavska balinišča.

Special Olympics Bocce s trenerjem Magajno

Balinarska sekcija Triglava vsako leto za Anzac Day pripravi tekmovanje, potem pa se skupaj udeležimo svečanosti v čast padlim borcem.

Balinarji Triglava na Anzac Day

ANZAC DAY V KLUBU TRIGLAV, 25. april 2021

Prva množična prireditev v klubu Triglav Mounties od začetka korone je bila proslava za Anzac Day 2021, ko smo z molitvami in polaganjem vencev počastili spomin na vse, ki so žrtvovali življenja za domovino.

Venci za svečanost

Svečanosti so se poleg številnih članov kluba udeležili: »Stric« Tony Scholes, zastopnik Prvega Naroda Avstralije in tradicionalnih lastnikov zemlje Gandangara, kjer stoji mesto Fairfield; nekateri krajevni člani zveznega parlamenta in parlamenta NSW; župan mesta Fairfielda Frank Carbone; Kevin Ingram, predsednik odbora kluba Mounties; skupine z večjim številom odbornikov CEO Klubov Mounties; Dale Hunt s člani uprave in odborniki Kluba Triglav Mounties.

Slovensko skupnost Sydneyja so zastopali: predsednik Triglava Peter

Krope; podpredsednik SD Sydney Jože Lah; nekdanji častni generalni konzul RS Alfred Brežnik AM; odborniki kluba Triglav – Walter Šuber, Silvo Pahor, Branko Fabjančič in Lojze Magajna – in veliko članov in prijateljev kluba Triglav.

CEO Dale Hunt, predsednik Kluba Triglav Peter Krope

Krope; podpredsednik SD Sydney Jože Lah; nekdanji častni generalni konzul RS Alfred Brežnik AM; odborniki kluba Triglav – Walter Šuber, Silvo Pahor, Branko Fabjančič in Lojze Magajna – in veliko članov in prijateljev kluba Triglav.

Balinarji, gostje in prijatelji

P. Darko Žnidaršič

Narednik
Gary Brown

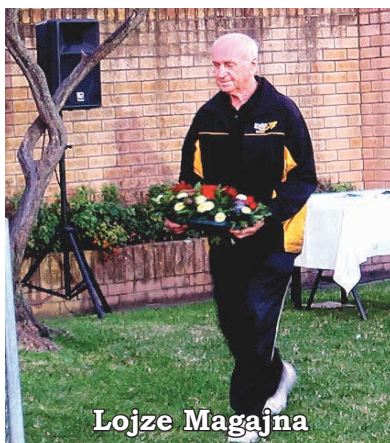
Narednik Gary Brown – Royal Australian Air Force – je z navzočimi delil osebne izkušnje, ki jih je dobil na različnih bojiščih, na katera so bile avstralske čete poklicane kot del svetovnih mirovnih sil.

Potem ko so vsi častni gostje in zastopniki različnih skupnosti, ki so si ustvarili dom v občini Fairfield, izrazili priznanje in hvaležnost vsem padlim in še živečim veteranom naših obrambnih sil, so poklicali posamezne zastopnike naših skupnosti, da so počastili vse padle s polaganjem vencev k spomeniku slovenskega pisatelja Ivana Cankarja, ki domuje poleg slovenske lipe na dvorišču kluba Triglav Mounties.

Alfred Brežnik

Ko so bili venci položeni, je Peter Krobe prečital nesmrtno odo: »*They shall grow not old, as we that are left grow old ... Lest we forget!*« Potem je zadonela trobenta s pesmijo *The last Post*, ob kateri so marsikateremu stopile solze v oči.

Lojze Magajna

Po minuti tišine je trobentač zaigral še budnico (*The Rouse*); nato smo vstali ob zvokih avstralske in slovenske himne, s katerima se je zaključila spominska svečanost junakom, ki so padli za svobodo in mir na svetu. Takrat je že padel mrak, ali kakor pravi pesem: »*At the going down of the sun and in the morning, we will remember them.*«

Peter Krobe, predsednik
kluba Triglav

Vrnili smo se v triglavsko dvorano in sedli k prigrizku ter pogovoru z novimi in starimi prijatelji, s katerimi nas že več desetletij družijo ta ganljiva svečanost in spomin na padle vseh narodov sveta.

30
YEAR
ANNIVERSARY

SLOVENIA'S
INDEPENDENCE

SLOVENIAN NSW COMMUNITY AWARDS

Sunday 27 June 2021

Celebratory Program:

Mass dedicated to Slovenia

9.30am

St Raphael's Catholic Church

313 Merrylands Rd, Merrylands

Celebration:

11.30 for a 12.00pm start

Mounties Club

254 Humphries Rd, Mount Pritchard NSW

including

Formal program | 3-course meal

Musical entertainment and dance

Cost:

Cost: \$65 pp Children (under 13): \$32

SCAN QR CODE
TO BOOK YOUR TICKETS
OR CALL 94261020

Slovene Association Sydney | Club Planica Wollongong
St. Raphael's Slovenian Catholic Church and Mission
Historical Archives of Slovenian Australians in NSW
Consulate of Slovenia in NSW

ŽIVALSKÉ ZGODE IN NEZGODE

Katarina Mahnič

Zgodbi, ki sem ju izbrala za danes, sta tematsko zelo aktualni, čeprav sta obe že lep čas samo še spomin. Množičnih cepljenj, kakršna so bila včasih namenjena psom proti steklini, se danes udeležujemo ljudje proti covidu-19. Tudi nas je injekcije malo strah. V Indiji pa trenutno zaradi te bolezni padajo črni rekordi. Bogve kaj šele se v teh hudih dneh tam dogaja z živalmi, ki so bile že prej hudo bolne in zapostavljene. Še tako imenovane svete krave so se po ulicah Kalkute več ali manj prehranjevale z brskanjem po odpadkih.

Cepljenje psov nekoč in danes

Bili so časi, takole pred štiridesetimi leti, ko so me na vasi, če so me srečali s psom na sprehodu, spraševali: »Punca, a je danes cepljenje?« Lastniki psov čuvajev, ki so samevali na verigah pri hlevih, skednjih ali na dvoriščih, so svojega psa pripeli na povodec pač samo enkrat na leto – ko je bilo obvezno cepljenje proti steklini.

To je bil res tak poseben spomladanski obred. Takoj, ko je približno skopnel sneg, so se po vsej deželi, na vaških lipah in gasilskih domovih, na gostilnah, zadrugah in oglasnih tablah v trgovinah, na podeželju in v mestih, pojavili plakati: CEPLJENJE PSOV PROTI STEKLINI, z datumom in krajem dogodka. Ker se je v vsakem okolišu cepilo vedno na istem mestu, so psi nezmotljivo vedeli, kaj jih čaka. Naš pes Možakar se je začel tresti takoj, ko sva na poti proti gasilnemu domu srečala kakšnega sotrpina, na vse kriplje je vlekel drugam in za vsak primer zatulil, še preden je dobil injekcijo. Vsako leto je za svoje muke dobil trikotno plehnato značko, ki jo je nosil na ovratnici, dokler ni bila čisto zlizana, potem pa sem si jo, kot medaljo za posebne zasluge, sama obesila okrog vratu k številnim vrvicam in obeskom – takrat smo se pač trudili biti hipiji.

Zadnjih dvajset let sem hodila cepit pse proti steklini s prijateljico Nives, ki je veterinarica na idrijsko-cerkljanskem koncu. S tem sem si potešila neizpolnjeno željo po tem poklicu. Tako lepo je bilo s terencem, polnim igel, stekleničk in tablet, križariti po razgibanem hribovju, kjer te je na vsake toliko pričakal lajež vznemirjenih psov in modrovanje njihovih gospodarjev. Pokrov terenskega vozila

je postal pisarniška miza; drug za drugim so lastniki obotavljaje pristopali k njej, psi pa so vsak po svoje neubrano dajali spremljavo: eden je lajal globoko in odločno, drugi je zavijal histerično kot ob zvonjenju ali sireni, spet tretji je bevskal na vse kriplje, nekateri pa so le nemočno cvilili. Včasih so si začeli iti na živce in popadli drug drugega ali najbližjo hlačnico, pa spet nadaljevali svojo jeremijado.

Dogodivščine so bile lepe, smešne, pa tudi žalostne. »Veterinarka, a boste lahko stopili z mano do hiše, našega si ne upam odvezat,« ni bila tako redka prošnja. Ali pa, da je pes privlekel za sabo gospodarja, ki se ga je očitno bal. Včasih lastnik ni vedel niti tega, koliko je pes star, tako malo mu je bilo mar zanj. Bil je pač pri hiši za službo, ne za veselje in ljubezen.

Značke so že dolgo nazaj zamenjali potni listi. Ko so pred leti uvedli podkožne čipe, so kmetje spraševali: »A bo naš tudi dobil čips?« Predvsem pa so takrat ljudje iz po pogorju raztresenih vasi prišli skupaj, spili kakšno šilce v gostilni in »kakšno rekli«, ali pa je prijazna gospodinja povabila na čaj in klepet. Vsaj naju z »gospo veterinarko«.

Časi so se spremenili in tudi cepljenje ni več, kar je bilo. Pred nekaj leti naju je na terenu v celem dnevu pričakalo le šest psov. Od lani pa so organizirana cepljenja povsem ukinili; psa pripelješ cepit kar v veterinarsko ambulanto.

Udajpurski Tonček

Na Facebooku si ogledam filmček o potepuškem psu z grozljivo otečeno glavo. V zavetišču za živali ga oskrbijo, mu predrejo gnojni tur in kuža je kot nov. V Indiji. Ne bi verjela, da imajo kaj takega v deželi, kjer obstaja kastni sistem in ni človek človeški niti do sočloveka, če si ne bi prav tega zavetišča pred leti, ko sem obiskala sina Jona in njegovo Petro na študijski izmenjavi v Indiji, sama ogledala.

Takole je bilo. V hostlu v Udajpurju, kjer smo z Branetom, Jonom in Petro prespali, je visel oglas zavetišča Animal Aid Unlimited. Osem kilometrov iz mesta, obiskovalci toplo vabljeni. Najeli smo motorno rikšo in se z voznikom zmenili, da nas bo na cilju počakal eno uro. Na vhodu zavetišča nas je sprejel prijazen uslužbenec in v dobri angleščini popeljal na ogled. Že sama dejstva so osupljiva: zavetišče je leta 2002 ustanovil

ameriški par, Jim in Erika Myer, v njem je okoli 40 zaposlenih in prostovoljcev, imajo tri reševalna vozila, pomagali so že 50.000 živalim, na dan jih rešijo 10 do 15 ... Neverjetno čisto je vse, nobenega smradu. Živali so razdeljene po ogradah: matere z mladiči, okrevajoče živali, stare in invalidne živali, ki bodo v zavetišču ostale do smrti, karantena za tiste, za katere sumijo, da imajo steklino ... Na tabli je celo razpredelnica s fotografijami in imeni psov, ki potrebujejo dnevno nego, masažo, fizioterapijo – da ne bi kateri izpadel ali prišel dvakrat na vrsto.

V eni od ograd na tleh poginja krava z blazino pod glavo, pokrita je z odejo. »Nič drugega ne moremo storiti zanjo, razen da ji omogočimo dostojno smrt,« ponudi roko bradati belec, ki ga naš vodič predstavi kot gospodarja Jima. »Tudi živali, ki jih pozdravimo, vrnemo na ulice, redkokatera dobi lastnika. Se pa ljudje do uličnih živali, ki so jih obnemogle pripeljali k nam, potem drugače obnašajo, v glavi jih nekako posvojijo.« Pripoveduje, kako sta šla z ženo pred leti na potovanje po Indiji in so se jima živali tako zasmilile, da sta ostala in se jim posvetila. »Čeprav te tukaj velikokrat prime, da bi vse pustil in šel, predvsem zaradi obupne birokracije,« pravi Jim. »Potem pa pogledam Tonyja in se zavem, da ni zaman,« pravi in poboža rjavo-belega mešanca brez sprednje tace in z brazgotino čez obraz. »Tony je moj junak, moj kompas. Našli smo ga napol mrtvega; nekdo ga je obdelal z mačeto. Moral bi sovražiti ljudi, pa je takoj, ko se je zbudil iz narkoze, pomahal z repom. What a forgiveness (Kakšno odpuščanje)!«

DOMOVINI

O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in je rekel: »Tod bodo živeli veseli ljudje!« Skopo je meril lepoto, ko jo je trosil po zemlji od vzhoda do zahoda; šel je mimo silnih pokrajin, pa se ni ozrl nanje – puste leže tam, strmé proti nebu s slepimi očmi in prosijo milosti. Nazadnje mu je ostalo polno prgišče lepote; razsul jo je na vse štiri strani, od štajerskih goric do strme tržaške obale ter od Triglava do Gorjancev, in je rekel: »Veseli ljudje bodo živeli tod; pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje!« Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Božja setev je pognala kal in je rodila – vrasla so nebesa pod Triglavom. Oko, ki jih ugleda, ostrmi pred tem čudom Božjim, srce vztrepeče od same sladkosti; zakaj goré in poljane oznanjajo, da je Bog ustvaril paradiž za domovino veselemu rodu, blagoslovljenemu pred vsemi drugimi. Vse, kakor je rekel, se je zgodilo; bogatejši so pač drugi jeziki; pravijo tudi, da so milozvočnejši in bolj pripravljeni za vsakdanjo rabo – ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkavanje in zvezde pojo, kadar se na svoji svetli poti ustavijo ter se ozro na čudežno deželo pod seboj. Vesela domovina, pozdravljena iz veselega srca!«

Ivan Cankar, Kurent (odlomek)

Podlistek

BUTALCI (3)

Fran Milčinski, riše: Zorka Černjak

O Butalcu v smreki in mački, ki ni marala pipca

Če tujec prideš v Butale in stopiš v krčmo, previden bodi, nikar pipca ne jemlji iz žepa, nikar ga očitno ne polagaj poleg sebe na mizo!

In nikar, da bi naročil za groš kruha, zraven pa objestno kazal pipec, češ, klobaso že imam. In naj te ne kaznuje Bog, da bi se spozabil in bi pipec pomolil mački pod nos, češ, muca, na klobaso!

Že marsikdo je bil za take in enake besede tepen na nevšečne viže.

Historija pa je taka:

Pravijo, da so njega dni Butalci šli v hosto sekat smreke. Pa so smreke stale tako gosto: koder so katero izpodsekali, se je z vejami ujela v druge in se vanje zapletla in so imeli silno truda, da jo izmotajo in spravijo na tla.

Pa si izmisli oni izmed njih, ki mu je nasvetleje gorela pamet v buči, in pravi: »Možje, kaj če bi smreke najprej oklestili? Najprej jih oklestimo, potem jih posekamo, pa se jim ne bodo zatikale veje, ker vej ne bodo imele!«

Te besede so bile modre in možje so kihnili, da je res tako. In se je oni, ki jih je bil spregovoril, spravil nad smreko, da jo oklesti. Pa kakor je bil moder, klestiti jo je pričel od spodaj. Veja je padla za vejo, in šele ko je prišel na vrh, se je spomnil, da ne more več dol.

Pa se je prestrašil in klical sosede, ki so stali pod smreko in so zijali gor, naj mu pomagajo z vrha na varna tla.

Oni spodaj so se posvetovali, ugibali in so uganili: druge pomoči ni, nego treba je mačke, samo mačka zna in bo ročno splezala na smreko in bo onemu na smreko nesla vrv – z vrvjo si bo pomagal dol.

Stopijo po mačko, rahlo ji nataknejo okoli vratu vrv in ji potem bistro pokažejo in povedo, kateri smreki naj vrv nese v vrh in čemu.

Toda mačka je dejala: »Mrnjav!« na vse prigovarjanje samo: »Mrnjav!« Obilna zgovornost zbranih mož ni bila kos, da jo prepriča in preprosi, le sukala se je in ozirala, kako bi jo pobrisala.

Pa je klavrni dedec v vrhu smreke napel druge strune. Pričel je in je vabil s prijazno besedo: »Muca, na, pridi sem, mijav, mijav! Glej, miško imam, miško – brž, brž!«

Toda ni bila muca še od včerajšnjega dne, nego je imela bogate izkušnje, pa ni bila še nikdar slišala, da bi bile miške v vrheh smrek – miške niso storži! In ni verjela možu v vrhu. Dejala je: »Mrnjav!«

Pa jo je oni zgoraj še bolj milo klical. »Botra,« je dejal mački in še se je spomnil, kako je oni dan pregnal prav to mačko, ko je iz kuhinje odnesla klobaso. Žal mu je bilo, da se ji je zameril.

Pa je segel v žep po rdeči pipec in ga kazal doli: »Na, muca, pridi gor! Klobasa, klobasa! Res je klobasa, na jo!«

Muca ni verjela: »Mrnjav!«

Mož tam zgoraj je v pipec ugriznil. »Vidiš, da je klobasa! O, kako je dobra! Žal ti bo! Na, pridi, tvoja je! Naj me koj strela piči, ako ni! Veš, da te ne bom goljufal! Na, na!«

Pa ko je mahal s pipcem, se je zdelo mački najbolj varno, da izgine od tod. S tačko si je snela vrv in skočila v grm, po ovinkih se je izgubila domov.

»Nočel!« so možje dejali. In ker ni kazalo onega pustiti v vrhu toliko časa, da zrastejo druge veje, so smreko posekali, smreka je padla, pa se je srečno ujela na drugo smreko, da je ostal živ, samo pošteno so ga ogreble veje.

Še bolj kakor praske od vej pa ga je peklo, in ni peklo le njega, nego slehernega Butalca, ko se je raznesla zgodba in je dala hudomušnim sosedom pobudo za smeh in posmeh.

SLOVENSKO SOCIALNO SKRBSTVO IN INFORMACIJSKI URAD Inc.

19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101

Slovenski informacijski urad Welfare Office Kew obvešča vse Slovence in prijatelje, da bo do nadaljnjega naša pisarna odprta vsako nedeljo od 11. do 12. ure, razen druge nedelje v mesecu, in to samo, če se predhodno dogovorite po e-mailu: slovwelfare@bigpond.com ali na telefonski številki: **0407 056 463 Peter Mandelj ali 03 9795 8550 Slavko Gorup ali 0409 478 635 pisarna v Kewju.**

Ta sprememba je zaradi nevarnosti okužbe z virusom covid-19. Pisarna bo do nadaljnjega odprta tudi vsak prvi in tretji četrtek v mesecu od 11. do 12. ure, in to samo po predhodnem naročilu na zgoraj navedene številke.

V naši pisarni lahko dobite nasvete in pomoč pri izpolnjevanju uradnih dokumentov za slovensko pokojnino, zahteve za popravilo krivic žrtvam vojnega nasilja, za delnice, oporoke, dediščine in prodajo posestev v Sloveniji, pri iskanju slovenske davčne številke in podobno. Nekaj informacij in potrebne obrazce lahko dobite na naši internetni strani: www.slovenianwelfare.org.au

Peter Mandelj OAM JP, predsednik

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

Telefon: (+61) 02 6290 0000

Fax: (+61) 02 6290 0619

e-mail: sloembassy.canberra@gov.si

<http://canberra.veleposlanistvo.si>

Veleposlanik: Jurij Rifelj; Svetovalec in namestnik: Andrej Kralj

**Embassy of the Republic of Slovenia
26 Akame Circuit, O' MALLEY ACT 2606**

24 HOUR SERVICE
(03) 9373 7000

*We employ over 230 caring, highly trained and committed people, including 12 direct descendants of the founders.
We serve the community from 24 branch locations throughout the Melbourne Metropolitan area and Echuca.*

816 Doncaster Road, Doncaster

www.tobinbrothers.com.au

MOLITEV ZA LAHKO NOČ

**Pod svetim križem se uležem,
v svete rane se skrijem,
pod Marijinim plaščem zaspim,
Bogu nebeškemu svojo dušo izročim.**

**O, Marija, svoj plašč
kakor za streho
nad nami razprostri,
vsega zla nas reši na duši in na telesu.**

**In pa ti, ljubi Jezus, nam pošlji angelov deset:
dva naj nam posteljeta,
dva naj bosta nam ob vzglavju,
dva naj bosta nam ob vznožju,
dva naj nas pokrižata,
dva naj nam pokažeta pot do paradiža.**